

Tamam förstudie

En kartläggning om hur vi kan nå
och inkludera fler unga personer
som är nya i Sverige

2024

**Medfinansieras av
Europeiska unionen**

Innehållsförteckning

1. Om projektet och rapporten.....	2
2. Bakgrund: Tamams verksamheter.....	4
3. Studiens genomförande.....	7
4. Resultat och analys.....	11
4.1 Upplevelser av att vara ung och ny i Sverige.....	13
4.2 Deltagande i Tamam.....	22
4.3 Workshops.....	38
5. Framgångsfaktorer och utmaningar.....	45
6. Sammanfattning: Förslag på verksamhetsutveckling och fokusområden.....	48
7. Bilagor.....	52
Bilaga 1.....	52
Bilaga 2.....	53
Bilaga 3.....	54
Bilaga 4.....	56

1. Om projektet och rapporten

Mottagandet av unga nyanlända i Sverige möter stora utmaningar, som social isolering, språksvårigheter och brist på socialt stöd, vilket påverkar deras psykiska hälsa och samhällsdelaktighet. Organisationer som Tamam försöker fylla denna lucka genom att erbjuda mötesplatser och aktiviteter för att stärka ungas nätverk, delaktighet och generella hälsa.

Flera rapporter, som *Bris Om mottagandets betydelse för barn som flytt från 2023* och Folkhälsomyndighetens kartläggning från 2019, betonar vikten av socialt stöd och trygga nätverk för nyanländas välmående. Ekonomiska svårigheter, diskriminering, social isolering och psykisk ohälsa identifieras som riskfaktorer för ohälsa, särskilt bland unga ensamkommande (*Den humanitära situationen för ensamkommande unga*, Röda Korset 2020). Röda korset pekar ut ett antal rekommendationer, bland annat för civilsamhället att undersöka målgruppens behov lokalt, utveckla långsiktiga verksamheter med hög kvalitet samt ta vara på goda exempel.

Under de mer än 15 år som Tamam varit verksam har vi fokuserat på sociala mötesplatser, jämlik fritid, öka ungas delaktighet och samhällsengagemang. Vi tror därmed att vi som organisation har verktyg och erfarenheter för att stärka Sveriges mottagande med ett fokus på unga och vikten av socialt stöd och nätverk.

Tamams egna erfarenheter och undersökningar är att asylsökande och nyanlända unga möter många olika typer av hinder. Många upplever att det är svårt och tar lång tid att förstå och komma in i det nya samhället, svårt att lära känna personer uppväxta i Sverige, utmaningar kopplade till språk och negativa fördomar. Samtidigt är Tamams erfarenhet att en aktiv fritid och deltagande i föreningslivet kan vara ett sätt att överbrygga dessa hinder. En aktiv fritid blir ett sätt att bygga sitt sociala nätverk, utveckla språkfärdigheter, knyta viktiga kontakter, stärka sin hälsa, ta del av viktig samhällskunskap med mera.

Syftet med projektet är att stärka och utveckla Tamams arbete riktat gentemot nyanlända unga för att bidra till en förbättrad livssituation och hälsa, sänka trösklarna in i det svenska samhället och föreningslivet samt skapa bättre förutsättningar för lokala gemenskaper.

Projektet utgår från följande frågeställning:

Hur kan Tamam stärka och utveckla sitt arbete riktat mot nyanlända unga för att bidra till en förbättrad livssituation och hälsa, sänka trösklarna in i det svenska samhället och föreningslivet samt skapa bättre förutsättningar för lokala gemenskaper?

Projektets mål är att kartlägga framgångsfaktorer och förutsättningar samt ta vara på erfarenheter, idéer och kunskaper hos aktiva i Tamam med egna erfarenheter av migration för att utveckla verksamheter riktade till nyanlända unga 13-25 år.

I denna förstudie vill vi ta vara på erfarenheter och idéer hos unga som själva har erfarenhet av att migrera till Sverige och använda som en grund för att utveckla Tamams arbetssätt och verksamhet. Detta vill vi göra parallellt med att vi identifierar framgångsfaktorer och lyckade exempel i organisationen, både vad gäller att driva verksamhet som stärker nyanlända unga och metoder som når och engagerar dessa i föreningslivet.

Projektet har genomfört en kartläggning inriktad på verksamhet för unga nyanlända, genomfört intervjuer och enkät samt workshops med unga medlemmar, förtroendevalda och anställda på Tamam. Utifrån kartläggningen och tillsammans med unga vill vi arbeta fram de bästa verksamheterna och skapa förutsättningar för att sprida dessa genom Tamams lokalföreningar.

I denna rapport kan du ta del av kartläggningen och hur Tamam kan arbeta för att bättre nå och inkludera unga som är nya i Sverige. Vi vill rikta ett stort tack till alla som har svarat på enkäten och delat med sig av sina erfarenheter och kunskap i intervjuer och under workshops. Vi vill också rikta ett stort tack till Tamams praktikanter Muntaha, Lisa och Frida samt kollegorna Hanna, Milad och Gelila, vars insatser i materialinsamlingen och textbearbetningen har varit ovärderliga för projektets framgång.

Projektet möjliggjordes genom finansiering av Europeiska Unionen genom Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) och pågick mellan 1 januari och 31 augusti 2024. Tack AMIF!

/ Projektledare Alice Hertzberg och Andrea Fröberg Haddad

**Medfinansieras av
Europeiska unionen**

2. Bakgrund: Tamams verksamheter

Under projektet har vi arbetat med att kartlägga Tamams verksamheter från 2018-2023, dess inriktningar, målgrupper och metoder för att synliggöra fokusområden och luckor.

Sammanfattning av Tamams större projekt de senaste fem åren

(Se bilaga 3 för tabell med alla projekt)

Antirasistiskt arbete

Tamam har fokuserat på antirasistiskt arbete både internt och externt. Genom projekt som Rättvis organisering (2019-2022) och Internt antirasistiskt arbete (2020-2023), har vi arbetat för att synliggöra rasism i föreningslivet och stärka organisationens interna kapacitet att arbeta antirasistiskt. Detta inkluderar att utveckla en nationell handlingsplan, genomföra workshops och föreläsningar, samt skapa material som metodboken "Rättvis organisering". Tamam har även det pågående projektet Snacka antirasism (2022-2025), som syftar till att genom dialogiskt lärande utbilda skolelever om rasism samt hur man kan arbeta antirasistiskt.

Segregation på småorter

Tamam har aktivt arbetat för att motverka segregation och ojämlik tillgång till en meningsfull fritid på småorter genom projekt som Fokus segregation (2018). I projektet undersöktes ungas delaktighet och villkor i mindre orter som Tranås, Dalby, Genarp och Veberöd. Projektet hade som mål att förbättra ungdomars sociala gemenskap och skapa möjligheter för aktiviteter, gemenskap och påverkansmöjligheter. Resultat från projektet har bland annat använts för att arbeta behovsbaserat i Genarp med fokus på unga som har erfarenhet av att vara nya i Sverige.

Intersektionellt arbete/metoder

Tamams intersektionella arbete har manifesterats genom projekt som Tamam Luna (2022-2025), som riktar sig till unga HBTQIA+ personer som rasifieras som annat än vita och syftar till att skapa tryggare mötesplatser och öka förutsättningar för deltagande i föreningslivet. Tamam har genom projekt som bland annat Start Up i Lund och Start Up Uppsala arbetat för bättre förutsättningar för tjejer att delta i föreningslivet genom separatistiska aktivitetsgrupper. Efter projektslut har grupperna fortsatt vara aktiva inom respektive lokalförening.

Arbete riktat mot nyanlända unga

Flera projekt hos Tamam har fokuserat på nyanlända unga, som exempelvis Start up (2018-2021) och Start up Uppsala (2021) och projektet Utflyktsgrupper i Stockholm (2018-2019). Syftet har varit att stärka nyanländas självkänsla, psykiska hälsa, ledarskap och sociala inkludering.

Lokalföreningarnas aktiviteter

Sedan 2018 har Tamam vuxit i antal anställda, projekt och antagit nya arbetssätt. 2018 bildades även Tamam Mariestad och blev Tamams sjunde lokalförening. Covid-19 pandemin påverkade föreningen och våra medlemmar drastiskt då de flesta fysiska aktiviteter pausades vilket ledde till färre medlemsantal. Under pandemin flyttades vissa aktiviteter till digital form, bland annat Tamams årsmöte och veckovisa digitala träffar vid namn "Tamam community" som samlade medlemmar över landet för att leka, spela spel, prata och äta tillsammans.

För att få en inblick i lokalföreningarnas verksamhet har vi nedan (och mer utförligt i bilaga 4) sammanfattat medlemsaktiviteterna de två senaste åren. Sammanfattningen inkluderar styrelsens kontinuerliga möten, årsmöten och utbildningar.

Under 2022 och 2023 har Tamams lokalföreningar drivit en mångfald av aktiviteter. I Lund har läxhjälp och sporter som fotboll och volleyboll varit i fokus, med nya initiativ som en tjejgrupp under 2023. Malmö har haft fotboll, futsal och lovverksamhet. Göteborgs vänskapscafé och utflykter har fortsatt, med tillägg av nya evenemang. I Mariestad har futsal och volleyboll varit centrala aktiviteter. Stockholm har erbjudit simgrupp och nya aktiviteter som badminton och Gröna Lund. Uppsala har fortsatt med tjejgrupp, futsal och volleyboll, medan Tranås har haft återkommande futsal och en ny tjejgrupp som pausades senare under 2023.

Utöver lokala aktiviteter samlas medlemmar från hela Tamam årligen på ett läger (ofta i anslutning till det nationella årsmötet i maj-april). Under 2023 anordnades även ett extra höstläger.

Tamams lokalföreningar skiljer sig åt i storlek där Lund har flest medlemmar och aktiviteter liksom frivilliga ledare. Organisationen startade i Lund och har även sitt huvudkontor där med flest anställda och projekt vilket ger mer resurser till spridning, stötta lokala styrelser och lokala initiativ.

3. Studiens genomförande

1) Enkät

a) Utformning av enkät

Enkäten utformades av projektteamet, frågorna utvärderades efter feedback från Tamams anställda och i relation till enkätens syfte. En testenkät skickades ut till en början för att testa frågorna och för att kunna korrigera formuleringar, språk med mera. Frågorna kategoriserades och sammanställdes utifrån olika teman. Slutligen skickades den fullkomliga enkäten ut genom sociala medier, i chattgrupper med olika medlemmar, på Tamams olika aktiviteter, workshops och träffar, samt under Tamams vårläger.

I resultatdelen redovisar vi svaren från den slutgiltiga enkäten (55 svar) och inte från testenkäten (7 svar). Vi presenterar bilder och siffror baserade på de 55 svaren från den slutgiltiga enkäten, men vi har också inkluderat respondenternas utvecklade textsvar från testenkäten för att ge djupare insikter.

Enkäten blev uppdelad i dessa teman:

- Att delta i föreningslivet & i Tamam
- Att vara ledare & påverka
- Deltagande i Tamams aktiviteter
- Hur vi kan nå fler unga/marknadsföring
- Önskemål & förbättringspunkter

b) Riktlinjer och etiska övervägande

En stor del av utformningen av enkäten innebar flera etiska överväganden. Enkäten gjordes helt anonymt vilket innebär att inga uppgifter såsom namn eller e-postadress registrerades vid svarstillfället. Vi diskuterade till exempel hur vi bäst ställer frågan om ursprung, identitet och etnicitet, och hur stor vikt detta har i förhållande till det resultat vi söker. Frågor som denna gjorde vi också frivilliga, om respondenterna inte ville dela med sig av något mer personligt. Anledningen till att vi ställde frågor om unga medlemmars ursprung, identitet och etnicitet är att få en djupare förståelse för den mångfald som finns inom Tamam. Detta kan ge insikt, om än på en förenklad nivå, om hur medlemmarnas olika bakgrunder påverkar deras upplevelser, behov och förväntningar på verksamheten. Denna information kan bidra till att Tamam bättre kan anpassa sina insatser för att vara inkluderande och relevanta för alla medlemmar, oavsett bakgrund. Det möjliggör också identifiering av eventuella hinder för deltagande och kan ge en grund för att utveckla strategier som främjar lika möjligheter och gemenskap.

Vi utformade också enkäten så att det skulle bli helt avidentifierat, utan några personuppgifter att fylla i.

2) Intervjuer

a) Utformning av intervjufrågor

Intervjufrågorna utformades på liknande sätt som enkätfrågorna. Vi utgick från enkätens olika teman, och skapade frågor under ungefär samma teman. Vissa enkätfrågor utvecklades vidare och fördjupades till några intervjufrågor. Men i det stora hela ville vi fokusera på att låta intervjupersonerna få prata mycket fritt, utgå från sina egna erfarenheter och berättelser, och skapa breda intervjufrågor. Intervjuerna var med andra ord kvalitativa.

Precis så som enkätfrågorna utformades, gjorde vi även här test-intervjufrågor till att börja med som först användes i en testintervju (som också ingick som en del av intervjuresultatet). Detta gjorde vi för att få respons från personen vi intervjuade om frågorna, och därifrån förändrade och utvecklade vi frågorna inför de "riktiga" intervjuerna.

b) Riktlinjer och etiska överväganden

Även här övervägdes mycket kring det etiska vid utformandet av frågor och genomförandet av intervjuerna. Vid intervjutillfällena tryckte vi mycket på att intervjupersonerna hade möjligheten att avsluta eller pausa intervjun när de än kände att det behövdes, samt att de inte behövde svara på någon fråga som de inte var bekväma med eller inte kunde svara på. Innan varje intervju genomfördes lät vi intervjupersonerna läsa igenom och skriva på en samtyckesblankett, för att få deras samtycke om att delta. Intervjupersonerna blev informerade om vad intervjun skulle innebära både genom att få det berättat för sig samt genom att läsa en beskrivning. När intervjusvaren presenteras är personerna avidentifierade, och betecknas utifrån kön, ålder och nuvarande hemstad.

3) Spridning och datainsamling

Projektgruppen informerade om projektet och enkäten via sociala medier, på Tamams årsmötesläger och under en grillaktivitet i Lund. Tamams kansli och förtroendevalda hjälptes åt att prata om och sprida enkäten på kontinuerliga aktiviteter i Tamams sju lokalföreningar. Det var fördelaktigt att informera om projektet och enkäten vid fysiska träffar så att ledare kunde hjälpa respondenterna vid frågor och fortsätta samtal som väcktes av enkäten.

Enkäten skickades ut genom sociala medier, i chattgrupper med olika medlemmar, på Tamams olika aktiviteter, workshops och träffar, samt under Tamams vårläger.

Intervjuerna genomfördes med medlemmar från alla sju lokalföreningar. Tre av intervjuerna genomfördes digitalt, på grund av att dessa intervjupersoner och vi

som intervjuat inte hade möjlighet att befinna oss på samma ort vid de tillfällena. Intervjuerna tog mellan cirka 1-1,5 timme. Alla intervjuer både antecknades kortfattat ned och spelades in för att därefter transkriberas, med hjälp av ett AI-program (som sedan korrigerades, för att se till att AI-transkriberingen inte blivit fel).

4) Workshops

Tre olika digitala workshops genomfördes: en där endast tjejer deltog, bland annat med styrelseledamöter från Stockholms lokalförening, en där endast killar deltog, bland annat med styrelseledamöter från Göteborgs lokalförening, och slutligen en med Tamams medarbetare. Vi annonserade ut om att workshops skulle hållas och vad de skulle handla om, genom sociala medier och mejl, främst till de olika lokalföreningarna. Vi tror att just dessa målgrupperna var relevanta för att delta i våra workshops då det är tre olika typer av grupper av personer inom Tamam, som kan ha olika perspektiv på verksamheten och därmed komplettera varandra.

Workshopsen utformades dels utifrån vilka grupper som skulle delta i dem, och frågorna utformades mer som större diskussionsfrågor än specifika personliga frågor så som i intervjuerna. Samtliga workshops innehöll även en presentation av de enkätresultatet och intervjuerna som genomförts (i stora drag), för att deltagarna i workshopsen skulle få en inblick i vad medlemmar uttrycker och diskutera det. Diskussionsfrågorna togs upp och diskuterades en efter en, och för varje fråga gick vi en runda i gruppen, där varje deltagare fick svara och uttrycka sina åsikter. Utifrån vad varje person uttrycker har vi tillsammans en diskussion, där alla i gruppen får möjlighet att kommentera och prata om vad de andra har sagt. Under diskussionerna antecknades allt som sades, och sammanställdes.

5) Studiens avgränsning

Målet med kartläggningen var att samla in kunskap och erfarenheter från hela Tamam, det vill säga förtroendevalda, medlemmar från alla lokalföreningar, samt anställda och praktikanter på kansliet. Tamam är en medlemsstyrd organisation som utgår från medlemmarnas behov och önskemål, vilket innebär att även om verksamheterna samlas under samma mission och vision varierar aktiviteterna beroende av lokala förutsättningar och behov. Därför har både frågeställningen och materialet i kartläggningen haft en bred omfattning.

Fördelarna med denna breda ansats är flera. Den ger en helhetsbild av organisationens framgångsrika metoder och de utmaningar som finns i arbetet med att inkludera unga nyanlända. Genom att samla in material från hela organisationen har vi kunnat identifiera generella trender samtidigt som vi har uppmärksammat specifika lokala förutsättningar och utmaningar.

Den största utmaningen med en så bred ansats är dock att det blir svårt att fördjupa sig tillräckligt i varje lokalförenings unika förutsättningar och framgångsexempel. Den tidsmässiga begränsningen i projektet har inneburit att vi inte har kunnat utforska alla uppkomna följdfrågor på ett tillfredsställande sätt. I vissa fall hade en mer fokuserad ansats kunnat ge djupare insikter i specifika frågor, men detta hade samtidigt inneburit en risk att förlora den övergripande förståelsen för hela organisationens dynamik.

Metoderna vi använt för insamling av material, inklusive enkäter, intervjuer och workshops, har varit värdefulla för att fånga upp ett brett spektrum av röster och perspektiv från olika delar av Tamam. Dessa metoder har bidragit till en rik och mångfacetterad datainsamling, som har hjälpt oss att fånga både individuella erfarenheter och gemensamma utmaningar.

Utmaningen har dock legat i att genomföra alla dessa insamlingsmetoder under en relativt kort tidsram på cirka fyra månader. Varje metod har genererat värdefulla insikter och riktningar som, med mer tid, hade kunnat användas för att fördjupa och förbättra de efterföljande insamlingarna. Detta visar på behovet av längre projekttid för att fullt ut dra nytta av insamlat material och vidareutveckla hur vi kan använda kartläggningen för att ta fram nya arbetssätt.

Det är också viktigt att påpeka att den här kartläggningen inte kan ge en helt korrekt bild av *hela* målgruppen Tamams medlemmar, då inte alla har svarat på enkäten eller deltagit i en intervju.

4. Resultat och analys

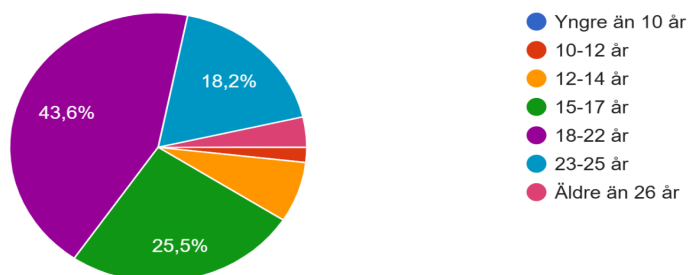
Vi ser att majoriteten av de som deltar i Tamams aktiviteter och svarar på enkäten är killar, och att det inte är någon som svarar som anger sig vara icke-binära. Sedan är det främst personer i åldrarna 15-22 år som svarar på enkäten, men det är också en stor andel som är 23-25 år.

Majoriteten av enkätresponenterna bor i/omkring Lund och är med i Lunds lokalförening. Detta speglar Tamams medlemsbas, där majoriteten av medlemmarna är i åldern 19-25 år och där de flesta tillhör Lunds lokalförening och identifierar sig som killar (dock är killar bara några få procent fler än andra könstillhörigheter i medlemsbasen). Majoriteten av respondenterna (40 personer) är dessutom födda i ett utomeuropeiskt land och de flesta har bott i Sverige i 5-10 år.

Svarsstatistiken från några av de första frågorna i enkäten:

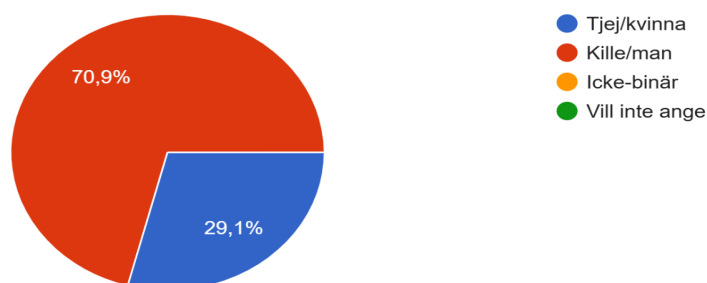
Hur gammal är du?

55 svar

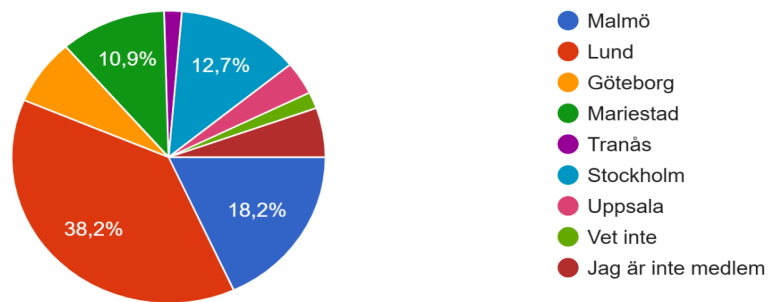
Vilket kön identifierar du dig som?

55 svar

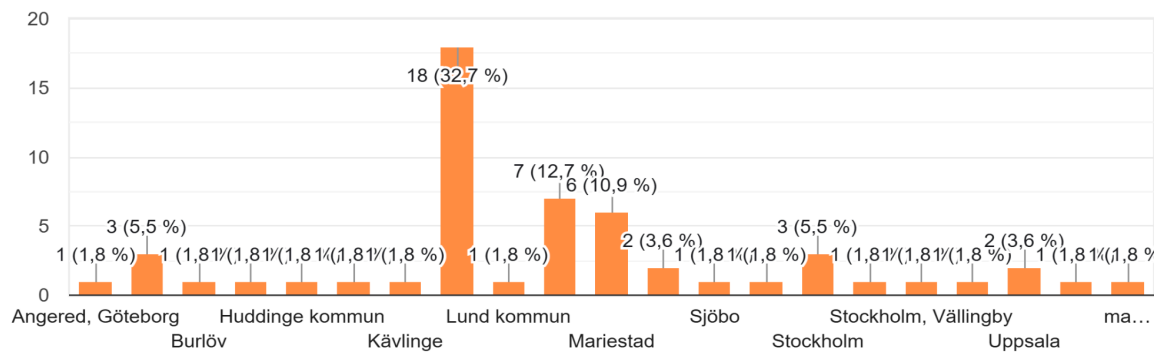
Om du är medlem i Tamam, vilken lokalförening är du medlem i?

55 svar

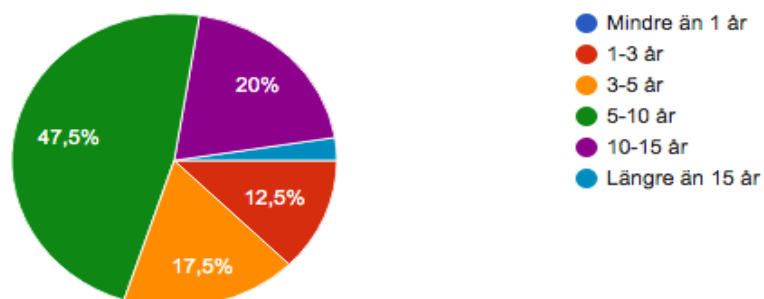
Vart bor du? (Stad, ort eller kommun)

55 svar

Om du är född utanför Sverige, hur länge har du bott i Sverige?

40 svar

Presentationer av samtliga intervjupersoner (Medelålder 21 år)

Orterna som intervjupersonerna befinner sig på visar på en god representation, då vi har intervjuat personer från varje lokalförenings ort, förutom Malmö men där två av tjejerna som är medlemmar i Lund även deltagit i Malmö lokalförenings aktiviteter.

1. Kille, 24 år, Göteborg. Varit i Sverige i 5 år, och medlem i 2 år.
2. Kille, 23 år, Göteborg. Varit i Sverige i 5 år, och medlem i 4 år.
3. Kille, 20 år, Mariestad. Varit i Sverige i 7-8 år, och medlem i 3-4 år.
4. Kille, 22 år, Mariestad. Varit i Sverige i 4 år, och medlem i 2 år.
5. Tjej, 27 år, Stockholm. Varit i Sverige i 8 år sedan hon bott utomlands i 8 år, född i Sverige. Medlem i 5 år.
6. Kille, 18 år, Stockholm. Varit i Sverige i 1,5 år, och medlem i 5 månader.
7. Tjej, 17 år, Uppsala. Varit i Sverige i 9 år, och medlem i 2,5 år.
8. Kille, 25 år, Tranås. Varit i Sverige i 9 år, och medlem i 8 år.
9. Tjej, 19 år, Lund. Varit i Sverige i 6 år, och medlem i 5 år.
10. Kille, 17 år, Lund. Varit i Sverige i 1,5 år, och medlem i 1 år.
11. Tjej, 18 år, Lund. Varit i Sverige i 3 år, och medlem i 1 år.
12. Tjej, 18 år, Lund/Malmö (Kävlinge). Varit i Sverige i 5 år, och medlem i 3 år.

4.1 Upplevelser av att vara ung och ny i Sverige

Flera av intervjupersonerna pekar på att det i början var svårt och kändes konstigt att vara ny som ung i Sverige, då mycket skilde sig från deras tidigare hemländer. Särskilt var det svårt när det gällde språket och att anpassa sig till nya normer eller sociala koder. Vardagliga saker som upplevdes annorlunda, som att förstå gång- och trafikregler, hur man äter och talar. Många uttryckte att det tar tid att lära sig ett nytt samhälle och att hitta någon som hjälper dig. Men när de bitarna lossnade, och de vant sig, blev livet mycket lättare. Saker och ting fungerade bättre för dem. Det som hjälpte många var skolan, kontakt med nya människor, föreningslivet och fritidsaktiviteter. Så här beskriver några intervjupersoner om hur deras första tid i Sverige var:

När vi [ofta behövde] flytta oss [intervjupersonen berättar tidigare att hans familj behövde flytta från ort till ort under första tiden i Sverige], det var ju lite svårt att hitta nya vänner och sen kände man ingen så var det lite svårt att hitta liksom bra fritid, ska man säga. Så att, ja det brukade alltid gå några månader, så tills man hittade några nya vänner och hitta bra platser för fritiden.

Kille, 20 år, Mariestad.

Den 17-åriga tjejen i Uppsala beskriver att det först var väldigt tufft när hon kom till Sverige, för då bodde hon i ett område där det endast levde infödda svenskar. Hon säger att: "Och så var de väldigt rasistiska mot oss bara för att vi

var väldigt nya och nya för dem. Vi blev väldigt dåligt behandlade av det svenska folket i det området.”

Men i skolan som hon gick i gick det bra, då hon hade fått vänner där som var snälla, och lärde sig svenska väldigt fort eftersom alla hon umgicks med bara var svenskar. Hon fortsätter att berätta:

”Men med tiden så började det bli jättelätt när vi flyttade till Uppsala och sånt. [Då] var det lite blandat men sen så blev det jättemycket blandat. Vi började lära känna jättemånga folk som också flyttat till Sverige. Det var mycket lättare att hitta vänner då.”

Den 23-åriga killen i Göteborg kände sig lite orolig under sin första tid i Sverige, över att inte kunna språket och inte kunna prata helt flytande själv med andra. Han berättar:

”Och jag undrade också hur man, att skapa vänner, bra vänner som kan hjälpa mig svenska, hur man kan läsa, hur man kan prata och så. Sen, jag träffade en kille som heter [...], och vi snackade mycket svenska och han hjälpte mycket grejer med språket.”

Den 24-åriga killen i Göteborg anser att det är vanligt att när man kommer till ett nytt land, så möter man alltid svårigheter och det blir utmanande. Det kan handla om språket, att möta en helt ny kultur. Men detta underlättar under tiden, säger han: *”Då blir man van vid den nya kulturen. Det blir lättare med tiden, särskilt när man träffar personer som har närmare till sin egen kultur. Så det blir enklare att man känner sig hemma i det nya landet.”*

När han var helt ny i Sverige började han läsa och lära sig det svenska språket. Samtidigt började han gå till språkcafé och andra aktiviteter som olika organisationer håller i. Han tycker att det var en bra början för någon som är ny i landet, för att kunna träffa nya vänner och göra de aktiviteter som man gillar.

Den 19-åriga tjejen i Lund, som kom till Sverige som ung tonåring, berättar att: *”Först när jag kom till Sverige så var det jättesvårt för mig. Det är fortfarande lite svårt. Men det var så svårt för mig som pratar arabiska och engelska och lite grekiska då. Det var jättesvårt att få svenska språket med i mitt dagliga liv.”*

Betydelsen av föreningsliv och deltagande

Den 24-åriga killen i Göteborg tror att organisationer som Tamam kan spela en stor roll för integration och inkludering av unga från nya länder. Han säger:

”Det betyder gemenskap för mig egentligen. För individer i samhället. Något som gör att fler individer håller ihop [...], kan man säga.”

Liknande tankar om föreningsliv har den 18-åriga tjejen från Kävlinge:

Föreningsliv och civilsamhälle. Men alltså, det betyder för mig att när man pratar föreningsliv så känner jag mig så här, ett säkert ställe. Jag vet det, jag har den här känslan. Så här, en säker plats där alla är inkluderade. Där alla får vara med och påverka.

En del av intervjupersonerna kom in i föreningslivet via kommunen, som hjälpte till att lotsa vidare, och andra hittade dit genom klasskompisar eller andra vänner som också var nyanlända. Den 22-åriga killen i Mariestad, svarar så här när det gäller att hitta nya vänner och sammanhang under sin första tid i Sverige:

Alltså det första var genom att jag spelade fotboll, och det var därför jag kunde skaffa många nya vänner. [Jag hittade till fotbollen] på grund av en kille som jobbade i kommunen som hjälpte mig jättemycket. [...] Han rekommenderade ett fotbollslag till mig som kontaktade dem och de var okej med att jag kunde vara med och börja spela.

Han fortsätter med att beskriva vad föreningsliv och civilsamhälle betyder för honom: *"För mig själv betyder det jättemycket. Det var någon som hjälpte mig och visade upp rätt vägar för mig. Det är det jag kan säga. För mig har föreningslivet hjälpt till jättemycket."*

Den 20-åriga killen från Mariestad anser att det är viktigt för unga och nya i föreningslivet att ha en regelbunden rutin när det gäller aktiviteter - att det hålls i många aktiviteter, ofta. Han nämner också att det kan vara svårt för unga och nya i Sverige att våga ta steget att delta i sociala sammanhang och träffa nya människor. Han säger att för egen del har fotboll alltid funnits för honom att kunna delta i, oavsett vart han har bott, och det har blivit en rutin att delta i sådana sportaktiviteter, då de alltid sker samma veckodag. Det anser han vara mycket viktigt för honom.

Upplevelser och betydelsen av att delta i Tamam som ny i Sverige

I det här avsnittet redovisas intervjupersonernas personliga upplevelser av vad Tamam betyder för dem samt att delta på Tamams aktiviteter. Den 17-åriga tjejen i Uppsala säger bland annat att hon alltid känner sig inkluderad, lyssnad på och har roligt under Tamams aktiviteter och träffar:

Alltså Tamam betyder jättestort för mig för det är där jag brukar umgås med mina vänner plus andra människor som jag inte brukar umgås med i skolan. Och sen även har vi jättetrevlig personal, alltså de som jobbar i Tamam är jättetrevliga och sånt. De lyssnar på oss medlemmar när vi säger vad vi vill göra, alltså vad vi vill göra för aktivitet. [...] man träffar nya vänner. Man har alltid kul med varandra. Man får säga vad man vill och sen även man kan få hjälp om man säger saker som man behöver hjälp med. Och att vi brukar alltid ha kul när vi gör de här olika aktiviteterna.

Den 22-årige killen i Mariestad berättar om hur det sociala umgänget förändrades efter att ha gått med i Tamam:

Det var annorlunda faktiskt, på något sätt. På grund av att även om jag skulle träffa mina kompisar innan Tamam, så brukade vi träffas på fotboll, ute eller hemma hos någon. Men när Tamam kom, brukade vi träffas där istället, där Tamam var. Vi skulle [annars] vara hemma och chilla [...] Och för mig, jag har gjort jättemycket aktiviteter genom Tamam. Och jag har haft jättebra tid och jag har haft kul också under tiden. Därför är jag jättetacksam för Tamam.

Här följer andra citat om vad Tamam betytt för intervjupersonerna:

Till exempel lärde jag mig mycket om rasism och de här rättigheter man har. Och man kan [...] börja känna mer människor och man kan lära sig om hur man kan vara aktiv. Och sen, hur kan man skapa projekt. Personligen, själv, jag lärde mig. [...] Ja, och sen människor känner sig inte ensamma.

Tjej, 18 år, Kävlinge.

"För mig egentligen, det är alltså Tamam, det är något som hjälper mig att utveckla mig egentligen. Att utveckla min liksom, mitt personlighet kan man säga. Utveckla mig på liksom, på det sättet som jag kan liksom."

Kille, 24 år, Göteborg.

"Det är 'helt', jag känner tacksamhet. Det har gett mig mycket."

Kille, 23 år, Göteborg.

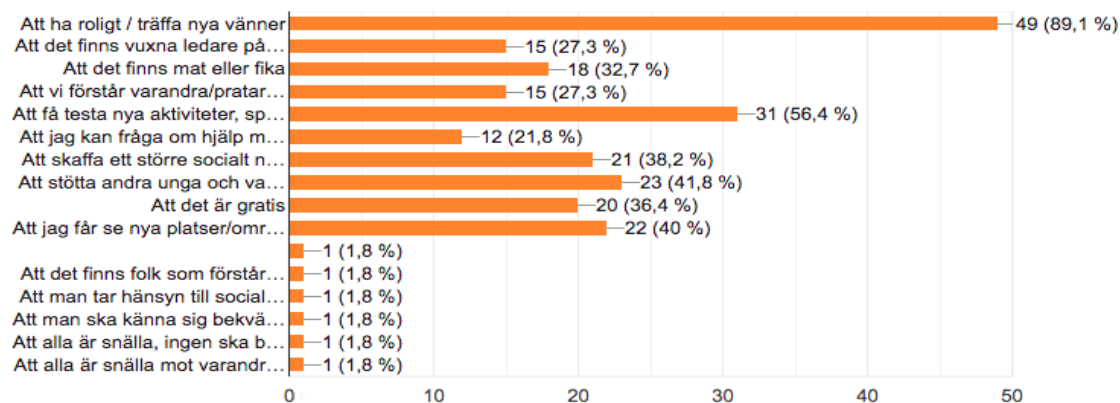
Vänskap och sociala nätverk

I enkätsvaren uppger en majoritet att det viktigaste med att delta på en aktivitet är att ha roligt och träffa nya vänner. Liksom på frågan om orsaken till varför en valt att delta på en fritidsaktivitet svarade 31 personer att "träffa vänner" stämmer in "ganska mycket" eller "mycket".

Vad tycker du är viktigast när du ska delta på en aktivitet med andra personer? Du kan välja fler alternativ.

[Kopiera](#)

55 svar

I intervjuerna beskrivs det att Tamam och andra föreningar har varit viktiga för att träffa fler vänner och utöka sitt sociala nätverk. Generellt sett anser intervjupersonerna att det är utmanande att skaffa vänner i Sverige, särskilt om man är ny i landet och har en annan bakgrund än svensk. Flera av dem beskriver hur språkliga och kulturella skillnader, liksom fördomar och sociala normer, gör det svårt att bli inkluderad i vänskapsgrupper med unga som är födda i Sverige. Många upplever att det är lättare att bli vänner med personer som har liknande bakgrund eller som också är invandrare.

Den 22-åriga killen i Mariestad beskriver att förutom fotbollen var en av de viktigaste aktiviteterna för honom i början projektet/föreningen *Språkvän*, där nyanlända samlas någon gång i veckan för att lära sig och prata mer svenska, samt äta eller fika tillsammans. Där var det lätt att hitta nya vänner, och umgås med andra, när man ännu inte hittat personer att umgås med. Han påpekar att det är viktigt för unga att direkt, från början, bli hänvisad av någon annan, en vuxen, till sammanhang som är bra eller nyttiga för dem. Han påpekar att många nya ungdomar i Sverige hamnar i fel sammanhang ute på gatorna, med andra personer som inspirerar till 'dåliga' beteenden och handlingar. Och därför pekar han på vikten av att direkt hänvisa ungdomar till 'bra' sammanhang och föreningar när de kommit till Sverige.

För flera intervjupersoner har Tamam bidragit till att de lär känna fler och skaffat nya vänner. För den 19-åriga tjejen i Lund var Tamam den första föreningen hon var aktiv med i Sverige. Genom kompisar fick hon höra att Tamam bland annat gjorde resor till Liseberg och blev nyfiken på att själv delta. Tillsammans med två kompisar deltog hon på workshops inom projektet Start Up för att starta upp egna aktiviteter. Detta ledde till att hon startade en aktivitetsgrupp bara för tjejer och där de valde aktivitet utifrån eget intresse.

Även om gruppen har pausats sen covid-pandemin och tjejerna deltar på andra Tamam aktiviteter så har tjejerna fortfarande kontakt kring det gemensamma intresset och delar tips med varandra:

Jag har startat med mina kompisar ett Snapchat-konto. Det är inte bara för mig, utan det är sex andra tjejer som är med mig. Och vi delar med oss av hur vår dag går. Och vi tar bilder på produkter som vi vill tipsa om, eller sminkrutiner eller så. Och nu när jag har det så är det mycket bättre och lättare för mig att nå till bara tjejer. För det är jättesvårt med föreningar och tjejer. Och ibland är tjejer typ blyga och vill inte vara med i aktiviteterna. Det finns många killar och inte lika många tjejer i alla fall.

Fortsättningsvis säger hon att det ofta finns tjejer som inte vågar delta på aktiviteter där tjejer och killar blandas, då tjejerna upplever att killarna har mer makt, eller att de inte får en lika bra chans att delta i aktiviteten.

Den 18-åriga tjejen i Kävlinge berättar hur engagemanget i Tamam bidrog till att öka hennes sociala nätverk:

Men det var mitt sociala liv så här att jag lärde mig att hur kan jag kommunicera på ett bättre sätt med folk, med nya människor. Och den ökade också min sociala gräns typ. Då förutom Tamam så, om det inte skulle vara Tamam så skulle jag ha bara så här begränsat personer som jag har kontakt med. Men nu med Tamam så har man kontakt med många olika andra människor. Som man annars inte hade tillgång till innan. Men med Tamam så kan man ha tillgång till sånt.

En annan intervjuperson berättar hur han under en Tamam aktivitet träffade flera nya personer som han sedan fortsatte att umgås med:

När jag gick med i första aktiviteten med Tamam, träffade jag personer som kommer från Syrien också. Jag blev kompis med dem och vi gick tillsammans, åtta [personer] med Tamam också. Vi gjorde många olika saker och jag har träffat deras kompisar och deras kompisar. Så jag hade ett rikt liv av relationer.
Kille, 17 år, Lund.

Svårigheter att träffa vänner och känna sig inkluderad

Ett återkommande tema i flera av intervjuerna är upplevelsen att det är svårt att träffa nya vänner i Sverige, särskilt personer som är födda i Sverige och inte delar erfarenhet av att vara ny Sverige eller ha en utrikes bakgrund. Det upplevs av flera som svårare att inkluderas i vänskapsgrupper eller sammanhang med unga som är födda i Sverige och som inte har liknande bakgrund. Det upplevs dels att det beror på fördomar om och trångsynthet, dels på språkbarriärer och normer i Sverige som gör att vi inte pratar med varandra så enkelt i offentliga rum.

Alltså som jag provade och jag såg att det blir enklare om det blir liknande bakgrund. Att om vi säger två som kommer från samma land, alltså de kommer att lära känna varandra riktigt snabbt. Men de har lite annorlunda kulturer och bakgrunder, man behöver lite mer tid med den personen, alltså träffa honom några gånger för att bli lika kompisar som de andra.
Kille, 18 år, Stockholm.

Den 25-åriga killen som bor på en mindre ort, Tranås, berättar om sina upplevelser att andra personer inte ville sitta bredvid honom på bussen, vilket gjorde att han därefter alltid stod upp istället för att sätta sig bredvid någon i bussen. Han berättar att:

Sen lärde jag mig nästa gång när jag såg att en sitter där så jag stod och inte gick och satt. Jag tänkte att de kanske inte vill att jag ska sitta eller det kanske är obehagligt för dem. Det är jättekonstiga saker som händer, speciellt i småstäder.

Han fortsätter berätta om utmaningar att få kontakt med och känna sig inkluderad bland etablerade svenskar, trots att han kunde engelska när han kom och lärde sig svenska redan efter ett år:

Då blev det bara vi grabbarna som kommer från samma land. Vi fick inte komma in i samhället och prata med andra och lära känna andra [...] Här var det lite svårt att hitta vänner, speciellt svenska vänner om man säger så. Om de kommer från samma land så har vi inga problem med att prata samma språk och det går att hitta dem lättare. Men svenska kompisar var det fortfarande svårt att få efter så många år. [...] Jag kunde engelska när jag kom hit, då hade jag inte problem att prata med folk. Jag lärde mig jättesnabbt svenska. Efter första året så började jag prata svenska och jag var som tolk på boendet jag bodde för de andra killarna.

Han fortsätter resonera såhär:

Det är kanske småstäder som jag har hört och sett skillnaden, det är lite annorlunda jämfört med Stockholm och Malmö. Här kanske har de inte sett så mycket invandrare och det kom många samtidigt. I stora städer är det lite vanligare att det finns invandrare [...] Men i Tranås, en liten stad, kanske var det inte så många invandrare och det kom ganska många samtidigt 2015 när jag kom. De var inte vana vid att se och ha kontakter. Och även när jag har gått i skolan och gymnasiet tillsammans med dem så det var lite jobbigt. Jag vill inte klaga på någon, men jag försökte göra mitt bästa och bli vänner och så. Men jag fick inte samma känsla och samma försök i alla fall från andra sidan. Men jag har skaffat andra vänner så man blir tvungen till slut.

En sak som kom upp i intervjun med den 20-åriga killen i Mariestad var dels att han ansåg att det var svårt att hitta vänner i Sverige som ny och ung i landet. Många barn och unga har redan vänner och grupperingar, och i de är det svårt att ta sig in, menar han. Och dels, enligt hans erfarenheter, är det svårare för tjejer att komma in i nya kompisgäng, men enklare för killar. Även den 22-åriga killen i Mariestad nämner att tjejer ofta tenderar att stanna hemma och kommer mer sällan ut för att umgås med andra. Med Tamam samlar man ihop fler, så både tjejer och killar kan ses ute på samma ställen tillsammans. Detta är bra för den psykiska hälsan också anser han, att inte stanna hemma och vara isolerad.

Den 19-åriga tjejen från Lund uttrycker att hon känner sig osäker på att skaffa svenska vänner på grund av språkliga skillnader. Hon vill förbättra sin svenska och först då känna sig tryggare att delta mer i det svenska samhället:

Jag har fortfarande lite rädsla av att ha svenska kompisar. Inte bara för att de är svenska, utan för att de har en helt annan bakgrund eller helt annat sätt att tänka. [...] Jag vill bli kompis med alla. Men det är svårt för mig för att jag är rädd att säga något ord och att de ska tänka att jag inte kan svenska. Det har varit så innan med andra, även araber som kan svenska, som kan bra svenska. När jag inte kan svenska vill jag inte ha andra vänner. Jag vill inte ha vänner helt enkelt. Jag vill bli superbra på svenska och sen börja delta mer i det svenska samhället.

Tjejen i Kävlinge uttrycker att hon först tyckte att det var viktigt att ha svenska vänner för att lära sig mer om svensk kultur och språk. Men med tiden har hon funnit att det är lättare att bli vän med personer som har liknande bakgrund och erfarenheter som hon själv. Hon berättar att hon har haft lättare att få kontakt med människor som också har invandrarbakgrund. Hon upplever att fördomar

och religiösa skillnader kan skapa avstånd mellan henne och svenska ungdomar, vilket gör det svårare att bli nära vänner.

Alltså, för mig själv så har det alltid varit lite lättare att få typ kontakt med de som har andra bakgrunder än så här svenskar. Speciellt i början. [...] i skolan, det är bara så här klasskamrater som vi pratar ibland, men det är inte så att det är nära, nära vänner. Och det kan också bero på att vissa av dem har så här lite olika fördomar om de som kommer från andra länder. Och speciellt om man har en annan religion. Det är också lite svårt. Och jag tror det också gör så här block mellan oss så att vi inte kan bli nära vänner. Men jag såg att många, [...] de har olika bakgrund men de är ändå vänner. Men för mig själv så hade inte jag den upplevelsen. Det har alltid varit lättare att få kontakt, vara nära vänner med de som har andra bakgrunder som mig själv. [...] Nu har jag också vänner som har varit här några år, några år mer än mig. Så nu så här är allt okej.

Intervjupersonen fortsätter berätta att hon tror Tamam kan bidra till att unga personer från olika bakgrunder lär känna varandra genom att erbjuda mötesplatser, resor och arbete på Tamam. "Om man samlar typ olika ungdomar från olika bakgrunder och sen att försöka typ vara med dem några dagar så kanske man känner, börjar känna sig och sen ökar vänskapen mellan folk."

På liknande vis uttrycker den 18-åriga tjejen i Lund att hon upplever att det är svårt att komma in i vänskapsgrupper som är födda i Sverige, delvis på grund av att det är svårt att förstå språket och att det tar tid att bli inkluderad. Hon tillägger att: "Jag tror att de som bor i ett annat land måste komma fram och bli vänner med dig. Inte den nya personen. Det blir svårt för nya att gå dit och presentera sig."

Den 17-åriga tjejen i Uppsala säger att, angående att lära känna nya människor och skaffa vänner som ny i Sverige, det beror på person till person. Ibland anser hon att det är lätt, beroende på vem det är man vill lära känna eller bli vän med, om personen är trevlig går det helt okej. Hon säger sedan att: "Men jag tycker här i Uppsala det är jättelätt att få vänner. För det mesta är det lätt att få vänner utanför skolan, det är lite svårt i skolan. Vissa av mina vänner har jag faktiskt hittat via sociala medier."

Det lyfts fram som positivt att träffa andra unga med olika bakgrunder och erfarenheter. Både för att lära sig mer om det svenska samhället och att det är kul att ha vänner från olika länder. Flera intervjupersoner lyfter att det är enklare att börja prata med och lära känna personer med liknande bakgrund eller som pratar samma språk. Det upplevs av flera som svårare att inkluderas i vänskapsgrupper eller sammanhang med unga som är födda i Sverige och som inte har liknande bakgrund. Det upplevs dels att det beror på fördomar om och trångsynthet, dels på språkbarriärer och normer i Sverige som gör att vi inte pratar med varandra så enkelt i offentliga rum. Liksom att det inom Tamam framförallt är personer med erfarenhet av att vara nya i Sverige eller med utrikes bakgrund som är med på aktiviteter.

Flera intervjupersoner uttrycker att det krävs kontinuerliga aktiviteter och gärna över flera dagar, exempelvis läger, för att unga från olika bakgrunder och med olika erfarenheter ska få möjlighet att lära känna varandra. Aktiviteter eller övningar där man behöver samarbeta med nya personer lyfts även som exempel för att skapa förutsättningar för vänskap.

Förutom dessa återkommande teman skiljer sig givetvis erfarenheterna åt. Några intervjupersoner nämnde att det beror på hur bekväm och social en själv är att prata med nya personer. Och att det kan skilja sig mellan tjejer och killar, utifrån att många sammanhang domineras av killar exempelvis inom sportaktiviteter och föreningsliv.

Sammanfattning

Intervjupersonerna berättar alla om att det var svårt i början av sin tid som ny i Sverige, på olika sätt, men att det såklart fortfarande finns svårigheter. Några av dessa svårigheter var att lära sig språket ordentligt, att hitta sammanhang och vänner samt att bli bemött av rasism. Några av personerna uttrycker att det blivit lättare för dem efter att ha flyttat från en ort till en annan, då saker och ting var bättre eller lättare på den nya orten. Därmed kan vi se att upplevelsen av att vara ny i Sverige skiljer sig åt beroende på vilken ort man hamnar på. Att ha hittat Tamam, eller någon annan förening, har varit betydelsefullt för flera av intervjupersonerna, där de bland annat funnit flera nya vänner. Däremot uttrycks det att det är lättare att få vänner som också är nya i Sverige eller som har en liknande bakgrund som en själv, och svårare att lära känna personer som är födda och uppvuxna i Sverige.

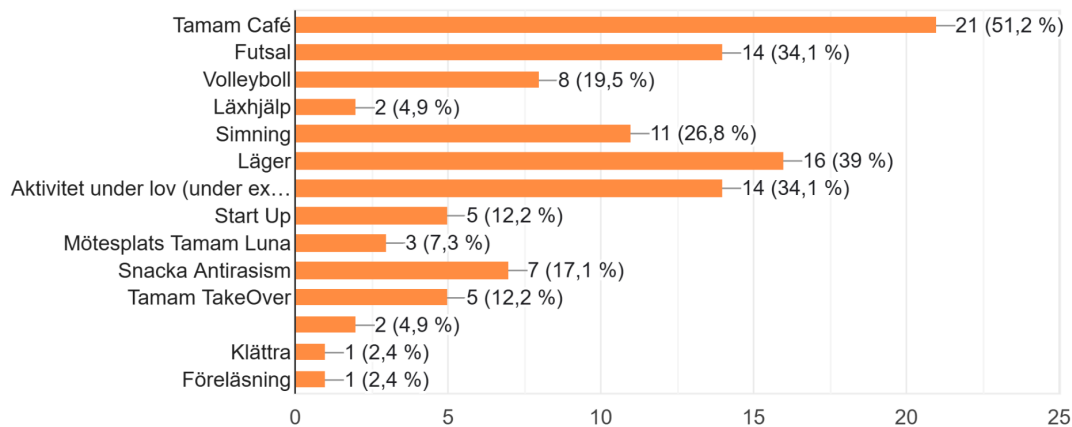
4.2 Deltagande i Tamam

Aktivitetsdeltagande

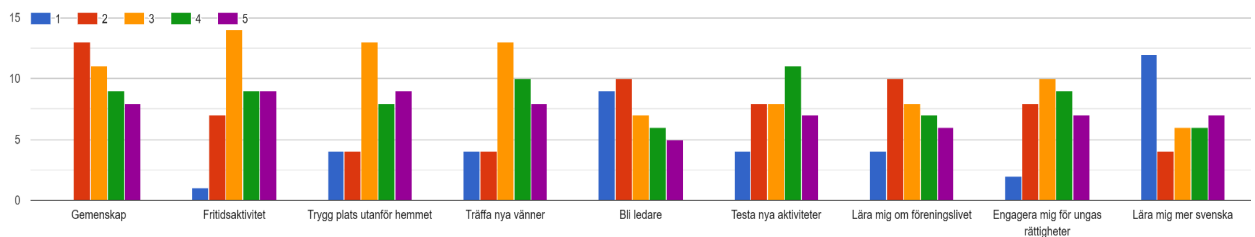
Utifrån enkäten ser vi att majoriteten av medlemmarna som har svarat har deltagit i följande av Tamams aktiviteter: Tamam Café, Futsal, Simning, Läger samt Aktivitet under lov.

Vilka Tamam aktiviteter har du deltagit på?

41 svar

Varför har du valt att vara med i Tamam/delta på våra aktiviteter? Du väljer de alternativ som passar dig och om det stämmer in på dig lite (1), ganska mycket (3) eller mycket (5)

Såhär beskriver den 22-åriga killen i Mariestad hur det var att bli medlem i Tamam och hans upplevelse av sitt deltagande:

[Anledningen till att jag gick med i Tamam,] det var mina kompisar faktiskt. Jag var inte första människan, men när jag ser mina kompisar att de är med i Tamam, de rekommenderar till mig. Så jag sa såklart, så länge mina vänner är där, absolut jag ska vara med dem. Sen gick jag på något möte och jag tyckte det var jättekul. Därför valde jag att bli medlem med dem. Jag brukar komma alltid på deras möte. Sen blev jag en av aktivitetsledarna och jag har gjort två aktiviteter faktiskt. Och det slutade jättebra.

Tidigare, innan han var med i Tamam, umgicks han och hans vänner antingen hemma eller ute tillsammans, och hade ingen särskild mötesplats. Så Tamam har blivit en knutpunkt för honom och hans vänner, där de alltid kan ses.

Den 20-åriga killen från Mariestad har liknande upplevelser. Han säger att han har blivit mer social, och börjat lyssna på andras åsikter och perspektiv efter att ha gått med i Tamam. Han anser även att det är viktigt att vara med och lyssna på andras åsikter, samt att föreningslivet kan vara en dörröppnare för ungdomar när det gäller att hitta sina egna intressen och talanger. Fortsättningsvis anser han att Tamam har bidragit till fler sociala tillfällen till hans fritid. Han säger bland annat att:

Jag känner mig att Tamam, eftersom jag jobbar ganska mycket och jag är i skolan, så Tamam är ju, jag kan säga att det är ett ställe som jag kan träffa mina vänner och liksom ha roligt med dem. Och att prova på nya saker som jag inte kanske själv kan göra på fritiden.

En annan intervjuperson, den 18-åriga tjejen från Kävlinge, beskriver sitt deltagande i Tamam som en mycket positiv och utvecklande upplevelse. Hon upplever att engagemanget i organisationen har gett henne ett större socialt nätverk och stärkt hennes självförtroende. Genom sitt arbete som ungdomsambassadör har hon insett sin egen potential och förmåga att påverka, vilket har gjort henne mer säker på sig själv. Tamam har också gett henne värdefull erfarenhet inom områden som projektledning och social påverkan, särskilt inom frågor om rasism, vilket har förstärkt hennes ambitioner att fortsätta arbeta med viktiga samhällsfrågor. Hon berättar:

Jag tror det har hjälpt mig för att, så här, för jag har jobbat inom andra saker, så här förskola och sånt. Men det var Tamam som gjorde att, typ, jag kunde ha ett så här större socialt nätverk. [...] Jag kan förbättra mig på det här sättet och då så här öka självförtroende. Och jag jobbade också med Tamam, så som ungdomsambassadör, så vilket gjorde att, så här, men oj, jag kan göra mycket saker om jag vill, typ. [...] Och jag ville faktiskt få erfarenhet. Så det var viktigt för mig att jobba speciellt inom rasism, alltså [med] rätt organisation, så det var viktigt för mig. För att det är ett viktigt ämne, så jag ville därför jobba med att påverka. [...] Så jag lärde mig mycket saker om att hur kan jag skapa så här ett projekt [...] Och nu typ jag känner att jag har lite mer erfarenhet, jag kan göra mer saker och lära mig mer.

Den 24-åriga killen i Göteborg berättar om att han fått testa på aktiviteter genom Tamam som han aldrig innan har testat:

Ja, alltså vi har testat för exempel att liksom åka skidor och det har jag aldrig gjort [innan]. Jag har också testat andra sportaktiviteter som golf, spela golf. Och ibland liksom gå på en utflykt, så det har blivit också ett bra tillfälle för mig liksom att se hur man liksom lever ett vanligt liv kan man säga.

Han tycker att om Tamam kan hålla i fler regelbundna aktiviteter, så kommer det bli mer tillgängligt för fler ungdomar. Då vet de att det finns en aktivitet som

återkommer varje vecka, och därmed kommer det fler och fler deltagare. Några kommer tillbaka, och andra kommer för första gången och deltar.

Den 23-åriga killen i Göteborg beskriver att de viktigaste aktiviteterna för honom när han började vara med i Tamam var besök på Liseberg, vänskaps- och språkcafé samt biobesök. Umgänget och nya vänskaper fick honom att bli en del av styrelsen. Han säger att:

"Jag har intresserat mig för att vara med dem. Att ge dem nya förslag, och att jag tycker om att planera aktiviteter. [...] Sen när de sa att vi har en plats där vi behöver kassör, någon som stannar, som sitter. Jag sa till att jag kan sitta."

En ytterligare aspekt kring deltagande i Tamams aktiviteter lyfts av den 19 åriga tjejen från Lund, att det kan upplevas lättare och roligare för unga personer att delta när det är ungdomsledare i stället för vuxna. Hon förklarar att många av dem känner sig begränsade och kontrollerade när det är för många vuxna närvarande, vilket minskar deras glädje i att delta, och att det är bra när unga själva kan leda aktiviteter:

För mig spelar det ingen roll om jag kan gå med ledare och vara med de här olika aktiviteterna. Men när jag frågade mina vänner, de gillade inte det här. De kände sig att de är påverkade, de är alltid kontrollerade och de kan inte ha roligt när det är så här många vuxna med. [...] Men inom olika aktiviteter som när man åker till bollhuset, skridskor, bio eller andra aktiviteter som man kan ha roligt, så det också kan vara några ungdomar som kan ansvar.

Intervjupersonerna beskriver hur deras engagemang i organisationen har gett dem möjlighet att delta i en rad olika aktiviteter som de tidigare inte hade erfarenhet av. De har bland annat testat på skidåkning, golf och utflykter, samt deltagit i besök på Liseberg, vänskaps- och språkcaféer och biobesök. Genom dessa aktiviteter har de inte bara kunnat prova nya saker, utan också skapat starkare sociala band och utvecklat nya färdigheter.

De betonar vikten av att ha kontinuerliga aktiviteter, då detta gör det lättare för fler ungdomar att delta och återkomma. Regelbundna aktiviteter ger en förutsägbarhet som gör det enklare att planera och engagera sig, vilket i sin tur leder till ett ökat deltagande och en starkare gemenskap inom Tamam.

Flera intervjupersoner uppmärksammar faktumet att Tamams medlemmar själva får påverka vilka aktiviteter som de kan eller ska göra inom föreningen. Att man sällan lämnar Tamams aktiviteter utan att vara nöjd, då det alltid sker någonting som medlemmarna tycker om och mår bra av - eftersom de själva kommit med förslag eller röstat fram vad de vill hitta på, samt att det alltid är gratis. Detta faktum gör att många ser på Tamam på ett positivt sätt och återkommer när fler aktiviteter planeras och utförs.

Förslag och synpunkter på aktiviteter

Den 20-åriga killen i Mariestad påpekar att i och med att alla medlemmar i föreningen, och i deras grupp, kommer från olika kulturer och vissa talar samma språk (utöver svenska). Han tycker att det skulle vara bra om alla medlemmar pratade svenska med varandra, för att alla då ska förstå varandra, och är inkluderade. Han säger att: *"För ibland kan det ju bli så här att en del liksom pratar ju bara deras modersmål och kan det bli så här att några andra som inte pratar samma språk förstår ingenting och liksom blir utkastade på något sätt från gänget."*

Han har också ett annat förslag för Tamam:

Jag tycker att för de ungdomar som är nya i Sverige kan man göra en liten aktivitet. Man kan göra en liten kurs på något sätt som samtidigt man kan fika och göra något aktivitet och lära sig svenska språket. [...] Jag tycker att Tamam kan ju göra liksom turneringar på fotboll eller olika sport, göra lite tävling för alla och kanske ge något litet liksom present.

Ett liknande förslag kommer också från 23-åriga killen i Göteborg: *"Jag tänkte att de ska ha fotboll i hela staden. Som en tävling, en cup, mellan olika städer, till exempel Göteborg mot Malmö (att medlemmar spelar matcher)."*

Någonting som Tamam ofta får höra från olika medlemmar, generellt, är att det önskas en egen lokal för Tamam på de orter där detta saknas: *"Jag tycker att Tamam Uppsala borde ha typ någon egen lokal. Det skulle låta jättebra."*

Tjej, 17 år, Uppsala.

"Det är bara att jag verkligen vill att ni ska erbjuda jobb till de här medlemmarna. För att jag såg att ni inte erbjuder så mycket jobb. Det är bara ibland, alltså. Sällan som händer."

Tjej, 18 år, Kävlinge.

"[Jag skulle vilja att Tamam kunde] erbjuda aktiviteter eller kurser för att lära sig saker."

Kille, 18 år, Stockholm.

Förslag från enkäten

I enkäten ser vi att medlemmarna har många olika förslag på aktiviteter och sådant som de vill se mer av i Tamam. Det nämns många olika sporter, såsom futsal, fotboll, volleyboll, simning, basket, bordtennis, brännboll, spökboll, padel, att cykla, dans, bowling, golf och klättring.

Ett enkätsvar lyder:

"Tycker att det är bra att man kan variera upplägget på mötesplatser samt sätta datum så att det passar för alla. Det skulle dock varit mer kul ifall det fanns flera ungdomar man kunde umgås med och göra fler aktiviteter än bara möten."

Just mötesplatser, att ha en specifik plats att träffas på, som man alltid är på och som medlemmar ofta kan komma till och bara "hänga" på, är ett populärt önskemål. Det uttrycks både i enkäten och i intervjuer. Utöver detta kommer även många förfrågningar om att Tamam borde hålla i olika "stugor" för att få hjälp med att ta körkort, läxor, och jobbsökning. Även utbildningar och workshops om livet (som ung), psykisk hälsa och rättigheter.

En annan enkätrespondent skriver:

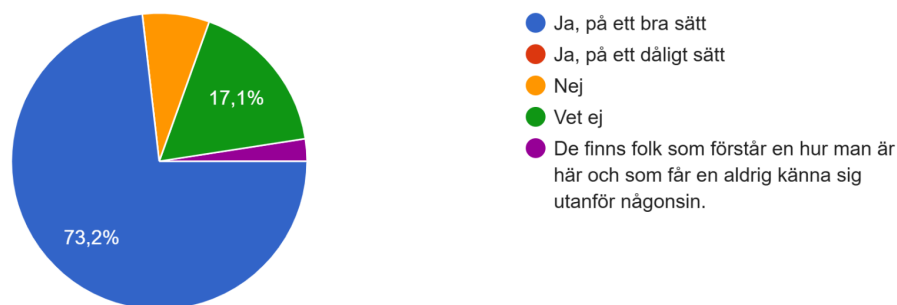
"[Jag önskar en] fast lokal, och skaffa dataspel och biljard, då kommer folk, fast tiden måste delas bland olika åldersgrupper."

Hälsa

Enligt enkäten har en stor majoritet av de som svarat på frågan angett att deras mentala och/eller fysiska hälsa påverkats på ett positivt sätt.

Tycker du att Tamam har påverkat din mentala och/eller fysiska hälsa?

41 svar

När det kommer till hur intervjupersonerna upplever att deras mentala och fysiska hälsa har påverkats, nämner de flesta att den fysiska hälsan förbättrats främst av de fysiska aktiviteterna som Tamam håller i. Den mentala hälsan nämns också, mest kopplat till att många fått vänner, ett mer socialt liv och någon att prata med vilket haft en positiv inverkan på det psykiska måendet.

Den 19-åriga tjejen i Lund beskriver att de största fördelarna med att vara med i Tamam är att bli mer social, skaffa vänner, och få stöd från personalen. Tamam har hjälpt henne att bli mer aktiv och att må bättre både fysiskt och psykiskt. Hon uppskattar särskilt att kunna prata med personalen om svåra saker, då hon känner att de lyssnar utan att döma eller ge oönskade råd. För henne är det viktigt att ha någon som bara lyssnar och finns där, vilket Tamam har erbjudit. Hon uttrycker att på Tamam kan en "känna sig som ungdom och inte bli vuxen direkt." :

Det är bara en plats att vara, escape från all stress man har i sitt liv. Bara komma hit, nu har jag pratat. Det känns som att jag bara tar ut allt negativt. [...] Det är en plats där jag kan prata fritt. Jag vet att den som är mittemot mig inte bedömer mig av det jag säger, utan den förstår. Det är alltid trevlig personal här i Tamam. Aktiviteter och så. Det är typ en liten familj här.

Tjej, 19 år, Lund.

Hon ger ett exempel på en aktivitet hon höll i, i sin tjejgrupp på Tamam:

Vi hade också någon gång haft en liten diskussion för tjejer bara. Just i vårt tjejhäng. Vi har pratat om varandras problem. Vi skrev vårt problem på lappar. Vi väckte dem och valde bara random och pratade om det alla. Så att ingen vet att det är just min problem eller din problem. Vi har pratat om allt. Alla har sagt sina åsikter i problemet. Då vet jag

att flera personer har fått en lösning på sina problem eller lite andra åsikter, andra perspektiv på problemet eller situationen man var i. Och då tyckte jag att tjejer var mer engagerade än vanligt.

En annan medlem lyfte hur hennes stress minskade när hon kunde träna simning på Tamam och därigenom få bättre betyg i idrott.

Alltså, min stress minskade. Om det inte skulle vara den här aktiviteten som hjälpte mig att jag skulle utveckla min simning eller förmåga inom en sak. Så skulle jag tänka att, men hur kan jag bli bättre på den här saken? [...] Det har minskat min stress för att jag försökte jättemycket få bra betyg på så här på mina olika ämnen. Jag ville verkligen bli jättebra på så här i skolan för att i framtiden få det arbete som jag vill. Den har höga krav. Så jag ville verkligen att få bra betyg. Tjej, 18 år, Kävlinge.

Hon fortsätter beskriva hur engagemanget i Tamam påverkat både hennes psykiska och fysiska välbefinnande på ett positivt sätt. Hon reflekterar över hur aktivt deltagande i föreningen ger en känsla av värde och mening, vilket hjälper till att förhindra känslor av nedstämdhet eller depression. Att känna att man kan göra skillnad och bidra ger henne en ökad känsla av glädje och syfte i livet. Fysiskt sett beskriver hon hur deltagandet i föreningsaktiviteter får henne att vara mer aktiv, lämna hemmet och utforska nya upplevelser, vilket också bidrar till ett bättre allmänt mående:

Men om jag börjar med psykisk, alltså jag som sa innan att, du vet man får inte, om man är så här aktiv i en sak så man vet att man kan göra saker. Så man känner sig inte värdelös. Så man förhindrar att bli deprimerad och såna saker, du vet. Och sen man känner sig mer, så här gladare och man vet att vad man kan göra i livet. Och fysiskt, då har man, du vet när man är aktiv, så här inom olika föreningar eller speciellt Tamam, så du stannar inte bara hemma. Du går ut, du ser lite världen, du ser lite olika saker och sånt. Upplever nya saker.

Den 17-åriga tjejen i Uppsala berättar om hur Tamams träffar gör att hon mår bättre och känner att hon är på en trygg plats:

Alltså det har inte påverkat den [hälsan], men det gör att jag mår jättebra när jag träffar, när jag går på Tamams tjejkvällar och sånt. Jag känner att jag är på ett tryggt ställe. Det får mig att bli mer självsäker, för att vi alla tjejer brukar ge komplimanger till varandra och sånt här. För att ingen är taskig i tjejgruppen och sånt.

På frågan om personens engagemang eller deltagande inom Tamam påverkat ens självkänsla eller självförtroende säger den 19-åriga tjejen i Lund att:

Jag började känna mig lite mer självsäker och så. På grund av Tamam hade jag bara utvecklats mer och mer. Även om jag inte var alltid med. [...] Jag började bli självsäker och så. Och det har fortsatt längre tills nu. Att jag har utvecklats jättemycket sedan jag var 14-15 år när jag började här.

Den 24-årige killen i Göteborg berättar att innan han började engagera sig i Tamam, i början av sin tid i Sverige, var han mycket isolerad och gick sällan ut bland andra människor. Han har nu påverkats mycket positivt av sitt föreningsengagemang genom Tamam. Han berättar att han stärkts psykiskt, är mer optimistisk, fått starkare självkänsla och självförtroende, samt är allmänt mer social. Han beskriver att:

Alltså jag kan säga i början, innan jag kom till Tamam, jag kan beskriva mig som, jag har varit som en introvert person liksom. Som liksom, jag brukade isolera mig, kan man säga. [...] Och inte liksom gå ut och kommunicera med samhället faktiskt. Så det var, när jag bestämde att jag skulle liksom delta eller vara med Tamam, så tänkte jag att det skulle vara en bra början för mig liksom att kommunicera med samhället och ja, liksom förbättra mig själv. [...] Det har egentligen förändrat mig. Som jag sa [...] när jag har deltagit i Tamam på aktiviteter och sånt, så hjälpte det mig att bli mer social. Och jag har blivit allt mer öppen med andra människor på andra områden i mitt liv, i studier eller i arbetet. Så det har verkligen påverkat positivt.

På frågan om deltagandet i Tamams aktiviteter har påverkat den 24-åriga killen i Göteborgs självförtroende eller självkänsla svarar han:

Ja. Väldigt mycket faktiskt. Jag kan inte berätta om mig själv om det. Men jag kan faktiskt se på de andra som deltar på aktiviteter också. Det ger dem faktiskt mer självförtroende. Både på sig själv och på dem själva. Så ja, det brukar hjälpa dem som har lite självförtroende, kan man säga.

Han säger sedan att under aktiviteterna upplever han mycket glädje, för att man gör det som man gillar och tillsammans med sina vänner. Man skapar nya vänner, och blir bästa kompisar allihopa. Han känner att han mår bäst när han gör de bästa sakerna tillsammans med de bästa personerna.

Representation

Intervjupersonerna uttrycker en stark känsla av representation och delaktighet i Tamam. En 19-årig tjej från Lund berättar att hon har varit både deltagare och styrelsemedlem, och hon uppskattar att alla får vara med och påverka beslut. Hon betonar vikten av att lyssna på varandra, respektera olika perspektiv och ta med deltagarnas åsikter i verksamheten. Det skapas en atmosfär där allas röster är viktiga och där förslag från medlemmarna ofta tas vidare och genomförs i praktiken:

Jag tycker att alla får bestämma och komma fram till ett beslut. Alla är med och... vad ska jag säga? Komma på idéer eller ge förslag eller rösta. Och det tycker jag är jättebra att man får känslan av att ja, min åsikt är viktig. Jag får säga mina förslag och de tas oftast vidare. [...] Så det var alltid viktigt för oss att lyssna på varandra, respektera varandras perspektiv och åsikter. Och vi tog alltid med deltagarnas åsikter också. Alltså vi gjorde lite undersökningar, lite intervjuer, inte så långa, typ med deltagarna när vi hade lite extra tid och så på aktiviteter så hade vi lite intervju eller vad tycker du vi ska göra nästa gång och så. Och vi tog deras förslag vidare till aktiviteter.

Den 24-åriga killen i Göteborg anser sig känna sig hörd och representerad i Tamam. Han säger att Tamam bjuder på flera tillfällen där medlemmar kan få vara med och bestämma vad de vill göra. Och det som sägs, röstas om och diskuteras under mötena blir inte bara prat, utan det blir faktiskt sådant som utförs i praktiken också.

Detta nämns också och återkommer i flera av de andra intervjuerna. Den 20-åriga killen i Mariestad säger: *"Ja, jag känner att jag får vara med och delta. [...] Det är också att det har ju hänt att när jag hade ju liksom bra förslag så fick vi liksom göra det som jag hade sagt. Det som jag hade bestämt och andra tyckte om det."*

Den 22-åriga killen i Mariestad berättar att det är viktigt för honom att få vara med och besluta om saker, och att han alltid tyckt om att vara med att vara med och bidra i beslut. Vidare säger han att: *"Jag bor här och jag känner många. Därför kanske jag kan se vissa saker som Tamam inte ser. Jag kan säga till eller hämta förslag som kanske kommer bli bra för mig. För jag kan inte göra det själv."*

I en annan intervju med den 18-åriga tjejen i Lund, tar hon upp att detta projekt och att göra intervjuer med medlemmar är ett bra sätt att få sin röst hörd och kan inspirera andra unga att gå med i föreningen:

Jag har kommit här och jag pratar. Du frågar mig så mycket och jag kunde prata med dig. Vad tänker jag? Den är också bra eller hur. Man kan säga vad jag tänker om en sak. Ja, till exempel om någon lyssnar på min intervju. Så de kommer känna att jag trivs bra med den här gruppen. Så de kommer också att bli medlem. Det blir lätt för dem.

Ledarskap

I enkäten ställdes bland annat frågan: *Tamams verksamhet bygger på frivilliga aktivitetsledare som ansvarar för att planera och genomföra olika aktiviteter. Vad skulle kunna peppa dig att bli ledare för en aktivitet eller engagera dig i någon av Tamams styrelser?*

Och några av svaren vi fick in var till exempel: *om det förändrar någons liv, får folk att må bättre och känna sig trygga, att få testa nya saker, hjälpa unga som är i utsatthet, att redan känna andra personer på aktiviteten, få betalt, få tydliga uppdrag att söka sig till, att få vara med och bestämma om aktiviteter som ungdomar tycker om att göra, om man har ett tryggt jobb och bostad, trevliga människor, att kunna framföra disciplin för de yngre och hjälpa dem om planering och prioriteringar, att kunna lära ut hur man målar, digital läxhjälp och att få ha roligt.*

Intervjupersonerna beskriver hur deras erfarenheter inom Tamam har format deras ledarskapsförmågor och personliga utveckling. En av dem, en ledare från Lund, talar om hur Tamam inte bara har lärt henne att vara trevlig och skapa vänskap inom aktiviteter, utan även hjälpt henne utveckla en stark ledarskapsförmåga. Hennes erfarenheter har gjort henne bättre på att hantera olika situationer och bra på ledarskap inför skolans ledarskapskurs. Genom olika utmaningar och situationer i Tamam har hon lärt sig hur man löser problem och hanterar mellanmännsliga relationer på ett bra sätt:

För mig som var ledare så är det [viktigt] att vara trevlig mot deltagarna. En som leder en aktivitet eller nu när jag är på arbetslivet, en som leder en viss grupp för att nå något mål. Och nu när det gäller Tamam så är det att skapa vänner helt enkelt. Ja, att vara trevlig mot andra. Eller engagera alla mer [...] Jag pluggar Handelsadministration och då har vi en kurs som heter Ledarskap. Och jag är jättebra på den på grund av Tamam. Jag hade aldrig blivit så bra på den om jag inte varit med i Tamam innan. Tjej, 19 år, Lund.

På frågan om "Vad är det du har fått med dig från Tamam som har gjort att du har blivit en bra ledare?" svarar hon:

Det var som sagt lite situationer och saker och ting som har hänt i aktiviteterna [...] som fick mig att tänka hur ska jag göra om just det problemet har hänt. Om vi har glömt någonting, om någon blir otrevlig mot någon. Hur ska jag hantera just situationen när någon inte vill vara med eller om någon vill åka hem och jag vet att de inte är glada eller så. Så jag har varit med i olika situationer så att jag vet nu hur ska jag hantera alla situationer som händer eller som kan hända.

Den 22-åriga killen i Mariestad är en engagerad ungdom inom civilsamhället och har varit ledare inom Tamam, men även i andra föreningar. Han anser bland annat att för att vara en ledare behöver man vara självständig och ha erfarenhet. Men att det är svårt att vara helt själv när man leder en aktivitet:

Att du ska kunna rätta andra. Och du har förmågan att säga allt, lugnt och normalt. Och du ska vara snäll [...] Jag har varit ledare för en fotbollsaktivitet inom Tamam. Alltså om jag var själv var det lite svårt, men jag hade mina vänner som hjälpte till för att man själv hinner inte göra allt samtidigt. Och det är lite svårt att du ska leda så många folk sådär. Och det är därför det blir lite lättare om det finns andra som hjälper till samtidigt.

Och han tror också att Tamam kan ha inspirerat till att ta andra ledarroller i livet. Han är medlem i andra organisationer, där han också brukar ta ansvar. Genom Tamam har han och de andra medlemmarna i Mariestad tagit fram många förslag på aktiviteter, och utfört en del av dessa. De rekommenderar aktiviteterna till andra ungdomar, och försöker göra de som deltar nöjda, så mycket de kan.

En av intervjupersonerna är ordförande i en av Tamam lokalföreningar vilket i sig är en typ av ledarroll. Han berättar:

Jag och mina kollegor i styrelsen organiserar och planerar för att hålla flera olika aktiviteter. Min förhoppning är att göra dem regelbundet, på ett regelbundet system kan man säga. Att underlätta för styrelsemedlemmarna, hur arbetet kommer se ut och hur vi kan planera framåt.

Han säger även att Tamam har inspirerat honom till att vilja bli ledare i andra sammanhang. Han har haft ledarroller i de skolorna han har gått på:

Jag har varit [det] i två skolor egentligen, så jag har varit på de två skolorna och har representerat faktiskt skolan. Och först min klass och sen min skola faktiskt. I elevrådet. Tamam har gjort att man fått mer förtroende för sig själv, att man kan göra det.

Även den 17-åriga tjejen i Uppsala berättar om en erfarenhet hon har haft av att vara ledare och ta ansvar inom Tamam. Det har inspirerat även henne lite att ta ledarroller i framtiden:

Ja, det har faktiskt inspirerat mig lite. [...] Jag har varit ledare under en aktivitet när det var förra året, i somras [...] Alltså, det var lätt men lite svårt också. För det var vissa som inte dök upp och då var jag tvungen att skriva till dem och fråga om de kommer eller inte och sånt. [...] Alltså, det var att det finns vissa folk som brukar inte hålla koll, som brukar inte ta hand om tiden och sånt här. Så det här var lite svårt med tanke på att folk brukar alltid ändra sig och sånt.

Påverkan och förändring (Tamam som representant för ungas röster/behov)

I enkäten ställs frågan: *På vilka sätt skulle Tamam kunna stödja dig i att skapa en roligare fritid och positiv förändring i ditt liv eller i samhället?*

Svaren som kom in var bland annat: *genom att etablera sig i områden där det inte finns mycket att göra (främst för de äldre åldrarna), skaffa nya vänner, ha*

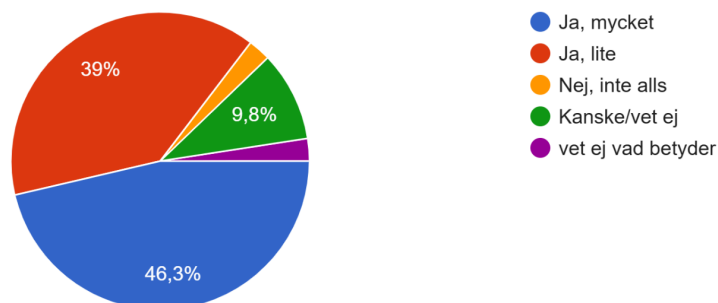
många olika aktiviteter att kunna delta i, genom att bara finnas tillgängliga, att få hjälp till att utvecklas personligt, att få kunna hjälpa andra, en positiv miljö, glädje, att leka både inomhus och utomhus, variation och gemenskap, samt ha mer praktiska och interaktiva aktiviteter gällande föreningslivet för att träna upp människor till att bli ledare.

Andra svar var: att det finns vuxna på plats, få träffa nya människor, vänner och andra medlemmar, lära sig nya saker, att kunna förbättra ungdomars liv, att lägret är ett bra sätt, hålla aktiviteter som gör att ungdomar kan hitta nya vänner, att Tamam stöttar en och tillsammans med ungdomar kan komma överens om vad som är kul att göra, att ge ut mer pengar som räcker till bättre aktiviteter, ledarutbildningar samt fler samarbeten.

En fråga i enkäten handlade om huruvida deltagandet i Tamam har ökat individens intresse eller engagemang för föreningslivet. En majoritet svarade att "ja, lite" eller "ja mycket" på frågan. Även i intervjuerna uppgav flera personer att deras tid i Tamam inte bara gett dem praktisk erfarenhet av att vara aktiva i en förening, utan även stärkt deras intresse för att fortsätta engagera sig i liknande verksamheter. Detta kan man se tydligt i intervjupersonernas citat, framförallt i den föregående delen om ledarskap.

Har ditt deltagande i Tamam bidragit till att du har ökat ditt intresse/engagemang för föreningslivet?

41 svar

I intervjuerna diskuteras Tamams betydelse för ungdomars fritid och engagemang, där flera framhäver hur organisationen påverkat deras liv positivt. Den 19-åriga tjejen från Lund beskriver Tamams deltagande i en demonstration för Gaza som något stort och meningsfullt, vilket även berörde hennes familj. Hon ser Tamam som en organisation med en stark röst i samhället:

Ja, jag tror eller jag vet att Tamam kan förändra jättemycket för att Tamam är inte bara en eller två eller tio personer utan Tamam är utbredd i hela Sverige. Jag såg att för några dagar sedan var Tamam med i en demonstration för Gazas barn och då var det jättemånga som pratade om det [...] jag hörde att min mamma sa det och mina systrar

pratade om det och sen var det min kompis också som ringde och bara, här sa de det. För vi är jätteintresserade av det. [...] Jag hade stor stress på mig men när jag såg det blev jag jätteglad att Tamam nu börjar engagera sig och påverka. Det är inte bara araber i Tamam eller svenskar utan det är blandat och det är olika som är med. Och då är det en jättestor och hög röst. Man pratar mer när det är Tamam som gäller.

Den 17-åriga tjejen från Uppsala anser att många ungdomar inte har någonstans att vara på sin fritid. Och därmed kan Tamam genom sin annonsering nå ut till dessa ungdomar, och då kanske bli intresserade av att börja gå med i någon förening.

Den 22-åriga killen från Mariestad uttrycker att föreningslivet har försvagats i staden på grund av brist på kommunala medel, men att Tamam kan erbjuda ungdomarna möjligheter till aktiviteter och gemenskap, speciellt för tjejer som annars saknar platser att vara på. Han säger att:

Den tiden när jag kom [till Sverige], var det lite annorlunda faktiskt. För att vid den tiden, det fanns språkvän och så, det fanns massa aktiviteter. Men just nu tyvärr i Mariestad, det är många föreningar som de har slutat med, på grund av kommunen - de har inte råd att betala för dem. Och just nu, det finns ingen förening som är aktiv för ungdomar.

Han tror därför att Tamam kan vara väldigt viktigt för Mariestads ungdomar, och en chans för dem att påverka och förändra sin fritid. Han fortsätter berätta:

Tjejerna gillar att vara hemma mest. För att de har ingenting att göra ute. Men killarna kan samlas ute och de kan chilla med sina kompisar när de vill. Men tjejerna, de vill göra något, och de har ingenting att göra. De kan inte vara på gatan och... Därför, om det finns saker som de kan göra, tror jag att alla kommer tacka ja. Det är det som jag vill att Tamam ska fortsätta vara aktivt för dem, och att de kan hämta så många aktiviteter som de kan. [...] För att om det finns en aktivitet där det finns människor, kan de skaffa vänner genom Tamam. Tamam kollar på ungdomarna, på vad de behöver.

Den 20-åriga killen i Mariestad tänker att Tamam kan göra, och gör, skillnad för ungdomar och deras fritid, bland annat genom att alla har möjlighet att hitta sin egen talang:

Det kan ju gå också att hitta nya talanger. Att alla hittar sin egen talang. Men det går ju kanske att göra det mer i framtiden när vi kanske börjar med något nytt. För att nu finns det fotboll, som vi går ju alltid på samma rutin. Det kunde finnas något mer också, till exempel volleyboll eller något. Så att genom det kan man hitta nya talanger.

På ett liknande sätt talar den 23-åriga killen i Göteborg om detta:

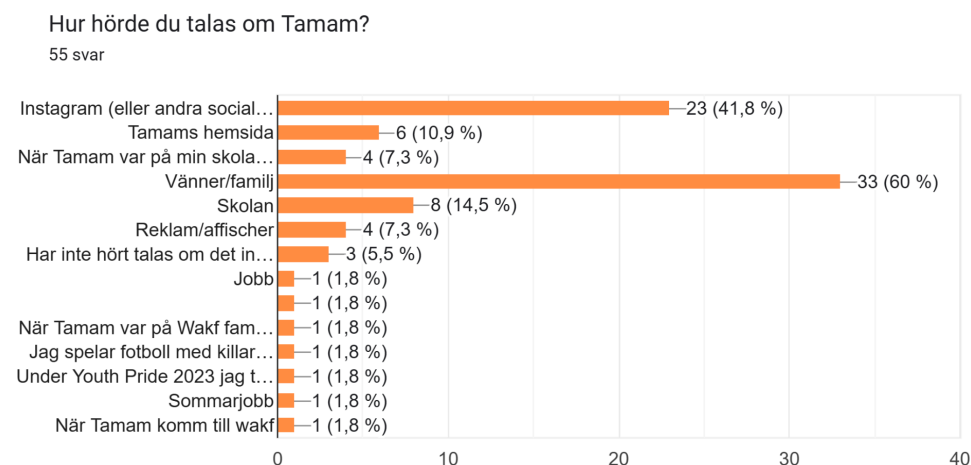
"Tamam är viktiga för att skapa aktiviteter. Att de hittar nya aktiviteter som ungdomar gillar. Som de är intresserade av. Till exempel, det här är deras, det är vad många har frågat om."

Kommunikation och spridning

Majoriteten av personerna som svarat på enkätfrågan om hur de hört talas om Tamam har fått kännedom om organisationen genom Instagram eller andra sociala medier samt vänner eller familj. Flera har också nämnt att de blivit introducerade via skolan eller genom Tamams närvaro på skolor och fritidsgårdar. Andra kanaler som omnämns inkluderar Tamams hemsida, reklam och affischer, samt specifika evenemang som Youth Pride eller familjedagar, dock är dessa mindre vanliga jämfört med personliga kontakter och sociala medier. Detta tyder på att Tamams spridning och marknadsföring framförallt sker genom informella nätverk och sociala medier snarare än genom mer strukturerade besök på exempelvis skolor.

Till exempel, så hittade den 24-åriga killen i Göteborg till Tamam genom sociala medier, på Instagram. Han säger att:

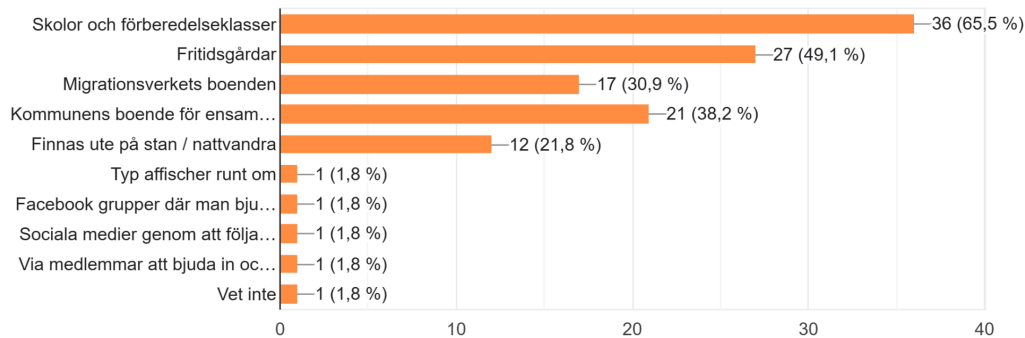
Jag brukar följa organisationer på Instagram. Då ser jag att Tamam har publicerat några saker som jag har intresse för. [...] Alltså sociala medier kan underlätta för ungdomar att fatta beslut för vissa saker ibland. När de publicerar någon aktivitet eller så. De får liksom mycket svar när de publicerar det på sociala medier.

En annan fråga som ställs i enkäten är: *Hur tror du vi kan nå ut till unga personer som är nya i Sverige? Till exempel var vi kan sprida information eller hälsa på.* Och här finns olika svarsalternativ att välja mellan när man svarar. Majoriteten av respondenterna svarar *Skolor och förberedelseklasser, fritidsgårdar* eller exempelvis *Migrationsverkets boenden*.

Hur tror du vi kan nå ut till unga personer som är nya i Sverige? Till exempel var vi kan sprida information eller hälsa på.

55 svar

En liknande fråga ställdes, där respondenterna får skriva fritt om sina egna idéer. Frågan är: *Har du förslag på hur Tamam kan sprida information om vad en kan göra på våra aktiviteter?* Och svaren på denna fråga var att Tamam kan sprida information mer genom sociala medier, sätta upp affischer, gå till skolor för att berätta om föreningen, dela ut broschyrer, sprida ordet om Tamam genom nuvarande medlemmar till exempelvis deras vänner, vistas på offentliga platser, göra fler besök på platser där ungdomar finns och besöka fotbollsspel på skolor.

Förslag marknadsföring och kommunikation

Den 19-åriga tjejen i Lund uttrycker att inte alla vet om att föreningar och Tamam finns, och att Tamam därför skulle kunna marknadsföra mer. Tamam skulle kunna se över och söka upp mer var ungdomar går och samlas. Och på plats sätta upp posters eller besöka fler skolor för att berätta om Tamam. Vidare anser hon att språket är en viktig punkt att ta upp - det kan vara svårt att kommunicera ibland, eftersom inte alla pratar engelska eller svenska. Hon säger: *"Sen är det inte bara ledarna utan det är också andra ungdomar som är med. Och det är kanske lite pinsamt för dem att vara med och inte kunna kommunicera med andra som finns på samma plats."*

Hon berättar även att många ungdomar som ser bilder och information som Tamam postar på sociala medier, brukar lägga in texterna i Google Translate för att översätta informationen till exempelvis arabiska, för att sedan skicka ut översättningen i olika grupper (med andra unga, nya i Sverige). Här är hennes förslag på vad man skulle kunna göra åt detta:

Man kan ta in mer personal som kan flera språk så att de kan översätta. [Men] man behöver inte ha just personal utan man kan prata med någon som kan det språket och en annan med annat språk. Så kan man få dem med sig och förklara till folk som deltar i aktiviteter. Det kan man också få i reklam eller på posters eller Instagram. Man kan säga att det är någon som kan dessa språk om ni vill vara med. Man kan även ha inlägg på Instagram på olika språk. Då är det mer marknadsföring.

Hon fortsätter med att påpeka vikten av att Tamam kan vara aktiv i diskussioner och frågor rörande situationer och händelser som sker i andra länder, exempelvis det som händer i Iran eller Palestina just nu. Detta säger hon om det:

Nu när det är Gaza så är det jättemånga som blev glada att Tamam har pratat om det, och när det är barns rättigheter så är det också viktigt att Tamam pratar om det. För mig är det jätteviktigt att Tamam inte säger just [en] åsikt, för det är inte bara en person som är Tamam. Utan man sitter och diskuterar om man ska vara med i den demonstrationen eller prata om det [...] Man kan ta ut flera perspektiv i inlägget eller var som helst man pratar om det. Så att man får andra att tänka på sådana stora situationer, stora konflikter som händer överallt. Det behöver inte vara bara här i Sverige eller något som rör det svenska samhället.

Den 25-åriga killen i Tranås har förslaget att ge ut information om Tamam från början, när de unga precis kommit till Sverige:

Bästa sättet är att ge dem information redan när de kommer i början. Inte bara genom föreningen utan när vi kom så fick vi inte den här informationen från det här boendet vi bodde i. Det kanske hade varit bäst att de får ge den här informationen till dem. Så att de vet lite mer om rättigheter och skyldigheter. Så kan det hjälpa till att de kommer lite lättare och snabbare in i samhället. När de vet vilka rättigheter och skyldigheter de har.

Sammanfattning: Deltagande i Tamam

I den här delen får vi fram många olika perspektiv och tankar. Att delta och vara ledare på Tamams aktiviteter har givit mycket till flera av intervjupersonerna, och varit betydelsefulla för dem. Flera uttrycker att deras självförtroende och självkänsla har stärkts, samt ökat några av personernas intresse för att vara ledare på olika sätt i framtiden. De anser också att Tamam har möjlighet att fortsätta påverka och skapa förändring för unga i Sverige, att Tamam redan har gjort det, samt att medlemmar känner sig mindre ensamma i sina liv som ungdomar tack vare Tamam. Att bara finnas på plats på orter där många ungdomar befinner sig, men där det inte finns så mycket att göra för unga, ses vara väldigt viktigt utifrån intervjuerna och enkäten. Ibland kan det räcka att bara få vara på plats där Tamam är för att socialisera, träffa andra människor i sin egen ålder, och kanske få prata ut och bli lyssnad på av någon personal i Tamam.

4.3 Workshops

Tre olika digitala workshops genomfördes med samma tema och liknande diskussionsfrågor som i de enskilda intervjuerna. Mycket av diskussionerna hamnade i det fortsatta arbetet inom Tamam, hur framtiden kan se ut, vad som är bra just nu och vad som kan förbättras.

Workshop 1:

Endast tjejer medverkade – medlemmar och styrelseledamöter från Stockholmsområdet.

Allmänt finns en mycket positiv syn på Tamam och det som redan görs av föreningen. Det kommer bland annat upp mycket positivitet och komplimanger angående Tamams årsmöte - att det är inkluderande och informerande. En av deltagarna säger:

Mycket inkluderande under årsmötet, allt var tydligt. Aldrig varit på ett årsmöte som varit så inkluderande och informerande, hänsyn till personer som är nya. När målgruppen nya, unga i Sverige bättre än många andra föreningar som har samma mål. Det är svårt att nå ut, men Tamam når ändå väldigt många.

Riksstyrelsemedlem i Tamam.

När det gäller förbättringsförslag för Tamams verksamheter nämns att ungdomar som nyligen kommit till Sverige och inte pratar svenska har svårt att hitta information och hemsidor för föreningar eller aktiviteter. Det behövs mer översättningar i text, till språk som arabiska, dari och persiska. Ett annat förslag som kommer upp är att ha temaveckor med olika språk på sociala medier, eller att ha så kallade 'höjdpunkter' genom händelser på instagram där varje höjdpunkt har information om Tamam med ett eget språk. På detta sätt når man

ut till fler anses det. Förslagsvis kan man även göra videos på olika språk, olika texter och röster i videoformat, eller sända videos live, då många tittar på sådant.

Det kommer också upp tankar gällande tjejer respektive killars deltagande i Tamams aktiviteter. Majoriteten av Tamams medlemmar och deltagare är killar. En av de medverkande säger att tjejer ofta får höra saker från killarna, sådant som de säger om tjejerna, exempelvis att "tjejer inte kan" och då vågar inte tjejerna komma och delta. Vid sådana tillfällen skulle det kunna vara bra med andra, äldre personer på plats som uppmärksammar och säger till de killar som kommenterar, eller att det exempelvis är en kvinnlig ledare för aktiviteten.

Det kommer förslag på aktiviteter som just tjejer skulle vara intresserade av att delta på. En av de medverkande berättar:

Konsert, picknick, tjejkväll, bio är sånt som många tjejer vill ha. Eller till exempel resor, utflykter som Liseberg. Och då vill många vara bara tjejer i gruppen. Jag kan vara ledare för något av detta i framtiden! Jag bjöd med en av mina klasskompisar till lägret, hon var rädd först, men åkte med, och tyckte jättemycket om det. Första gången hon åkte till en annan stad, utanför Stockholm. Jag känner många tjejer som skäms, som känner att de inte kan lita på andra som de inte känner.

Styrelsemedlem, Stockholm.

Det kom också ett förslag om att ge ut information om Tamam till kuratorer i de städer där Tamam har lokalföreningar. Även att ha fler tävlingar, för att medlemmarna ska kunna vinna olika priser, vilket anses vara populärt. En annan diskussion som kom upp var kring hur Tamam i fortsättningen kan underlätta för ledare att ta sig an ansvar, och ett förslag är då att testa på delat ledarskap. Att dela på ledarroller, exempelvis att det är två personer istället för en som har hand om ordförande- eller kassör-rollen.

Workshop 2:

Endast killar medverkar – medlemmar och styrelseledamöter. Från Göteborgsområdet.

I denna workshop diskuteras det mycket kring hur styrelserna kan bli mer aktiva, fungera bättre och skapa fler aktiviteter för medlemmarna. Men även om det som är positivt just nu; hur Tamam skapar en roligare fritid för unga, med olika aktiviteter som passar alla, och att föreningen står upp för och pratar om flera viktiga frågor som minoritetsfrågor, HBTQIA+ och barns rättigheter. Det anses också att Tamam hjälper unga att nätverka bättre. En deltagare säger att Tamam löser flera problem och utmaningar som unga kan ha, exempelvis med studier, att komma in mer i samhället och bli socialare. Han säger:

"Unga får en roligare fritid [...], hjälper till exempel med läxhjälp att stötta unga längre i livet. Skapar sociala nätverk och platser för unga, och får fler personer att umgås med i sitt eget område, och hjälper många att må bättre psykiskt."
Styrelsemedlem, Göteborg.

En annan deltagare fyller i:

"Tamam får unga att känna sig välkomna, trygga, visar att andra finns där för dem. Skapar sammanhang. Vänskapscaféet hjälper nyanlända att träna på språket. Vi behöver planera mer och bättre, och då kommer fler aktiviteter i framtiden."

Styrelsemedlem, Göteborg.

Fortsättningsvis kommer det upp att det kan vara bra att få in ungdomar och medlemmar mer genom digitala möten, så att fler har möjlighet att delta. Ett förslag till framtiden är att till exempel organisera vägledning, om unga behöver hjälp med studierna eller arbetslivet. Kanske hålla presentationer eller workshops med fokus på hjälp med socioekonomiska frågor, ekonomi, söka jobb och studier. Tamam skulle även kunna satsa mer på att göra nya saker som man inte gjort tidigare, där man kan hjälpa unga i deras liv mer, områden som eventuellt kan drabba unga på negativa sätt.

Bland de utmaningar som Tamam har enligt de medverkande är den största ekonomin. De anser att de i lokalföreningen inte alltid kan göra så mycket som de vill på grund av deras budget. Precis som de flesta andra föreningar behöver Tamam alltid fler medlemmar för att få in mer pengar. Det är en utmaning att sprida sig till fler ungdomar, rekrytera medlemmar och även behålla de medlemmar som redan finns. Man anser att det sprids mycket i Skåne och att det hade behövts satsas mer på och förstärka lokalföreningarna i andra kommuner. I vissa perioder är det också brist på engagerade personer, personal, som kan hjälpa till. När det kommer till kommunikationen mellan medlemmarna och lokalföreningarna behövs det också göras mer - ofta tappar man fler personer än vad man når ut till. Ett förslag för att kanske lösa detta är att hålla ett större event i varje lokalförening där man bjuder in alla medlemmarna. På det sättet träffar man fler och gör att medlemmarna känner sig närmare organisationen.

Vidare, angående utmaningen kring att det är fler killar än tjejer som deltar i aktiviteter säger två medverkande såhär: *"Det beror på, bättre att fråga tjejerna vad de gillar och vad de vill. Och sen planera utifrån det."*

Styrelsemedlem, Göteborg.

Vissa aktiviteter kanske tjejerna inte tycker om eller passar in i. Men i Göteborg ser vi att både tjejer och killar deltar i aktiviteter eller deltar i styrelsen lika mycket. Om vi ser att tjejer inte deltar i en aktivitet, märker vi detta, och då kan man till exempel göra en

aktivitet just för tjejer utan killarna. Beror på mångas kultur eller vad man är bekväm med. Men möjligheterna är lika för alla överlag i Göteborgs lokalförening.

Styrelsemedlem, Göteborg.

Vidare diskuteras hur Tamam kan nå fler unga som är nya i Sverige. Ett förslag som kommer upp är att varje lokalförening skapar en aktivitet som pågår varje eller varannan vecka, planera aktiviteter som är mer kontinuerliga. Och att man en gång i månaden till exempel anordnar någonting som hör till en eller några få medlemmar, såsom hjälp med jobbsök. Och en ny idé på aktivitet dyker upp: Gaming-kvällar för de som är datorspel-intresserade.

För att nå unga, ställa oss frågan: vart kan vi hitta personer som är nya i Sverige? Fokusera på de platserna, till exempel språkintrödnktion eller liknande. Och angående varannan månad, att ha en digital träff [...] - bättre att hålla mer fysiska träffar tillsammans. Med stora uppehåll mellan träffarna - två gånger per år med medlemmar för att få input, vad som kan bli bättre, bara träffas och snacka.

Styrelsemedlem, Göteborg.

Jag hittade Tamam genom Instagram. Där är det bra att hitta nya ungdomar, samt TikTok. I och med att alla har en telefon... Tamam kan följa trenderna, skapa reels och sånt. Till exempel om en låt, hashtag eller dans trendar - att använda den i inlägg på sociala medier.

Slutligen nämner en medverkande att den största utmaningen för unga som är nya i Sverige är språket. Även om man får mycket information på svenska, blir det svårt att förstå för många. Det är bättre att förklara på enklare sätt, med enklare ord. Generella förklaringar, till exempel gå in på att prata mer om just specifika aktiviteter som sker.

Workshop 3: Med Office, Tamams anställda.

I den här workshopen diskuterades frågorna: *Vad gör Tamam som är bra just nu och vad är utmaningarna?, Hur når vi ut till fler unga som inte har ett social nätverk/förening?, Om vi skulle söka ett projekt idag; vad skulle huvudfokus vara?*

Flera av de anställda anser att Tamam är bra på att ha en dialog med unga, att lyssna på dem, anpassa sig och göra just det som unga önskar. Tamam gissar sig inte fram om vad unga vill, och har alltid ett ungdomsperspektiv. Tamam ger unga en plattform, får de att uttrycka sig, ger dem en röst. Men också att det skapas plattformar bara för att ha roligt, och få ta det lugnt. Det blir en bra blandning av "seriöst", med viktiga samtal, ihop med det roliga, att göra aktiviteter fria från prestation.

"Tamam gör ett bra jobb - vi lägger ett stort ansvar på oss själva."

Deltagande medarbetare.

Genom Tamam får ungdomar chansen att känna sig bekväma tillsammans med andra människor, och kan öppna sig för fler, andra vuxna. Exempelvis inte bara för fritidsledare på fritidsgårdar, om de skulle behöva det. Det nämns också att Tamam är en plattform för mänskliga rättigheter och stora, viktiga frågor. Det anses även vara viktigt att unga får möta vuxna som har en annan medvetenhet än många andra, att unga får möta vuxna som inte reproducerar rasism till exempel, vilket Tamam är bra på och har kunskap kring. En grundläggande, positiv sak är att alla aktiviteter är gratis för unga, och att det inte alltid kan ses som en självklarhet - det är väldigt viktigt.

Utmaningarna som Tamams anställda ser är först och främst att lyckas få till ett långsiktigt engagemang hos de unga, samt att få dem att känna sig bekväma med de som jobbar - att bygga tillit. Det är också utmanande att få unga till att vilja vara ledare och ta ansvar för aktiviteter, eller delta i styrelsearbete. Men det är också mycket externa faktorer som gör verksamhetens utveckling svårhanterlig. Pengar, begränsade resurser främst. Det är en utmaning i alla projekt. Och då blir det svårare för Tamam att växa och bli fler - just nu är det oklart för många unga vad Tamam faktiskt är. Samma sak med brist på tid - om Tamam vill bli större och få fler medlemmar behövs mer tid och att kunna åka ut till fler ställen, som skolor.

"Vi har mycket kunskap som inte nås ut, samt att få unga att delta i tillräcklig utsträckning. Att bygga organisationen framåt på ett bra sätt är en utmaning."
Deltagande medarbetare.

En annan utmaning anses vara att kunna hitta en balans mellan att ha roliga aktiviteter och det mer lärorika eller det "seriösa". Exempelvis, om man nämner "kunskapshöjande workshop" för medlemmarna, så kommer inte lika många till träffarna. Det går att utveckla den delen med till exempel ett escape room eller gaming - mer kreativa, lekfulla sätt. Samt att kunna göra sociala medier-inlägg mer ungdomsvänligt - att förkorta informationen som Tamam vill få ut på ett bra sätt. I fortsättningen vill Tamam också ha ett större fokus på att sprida mer tydligt vilka de är, vad de vill, samt hur engagemang i föreningen kan se ut utan att "endast" anordna aktiviteter.

När diskussionen går in på frågan kring att nå ut till fler unga talas det om att kanske i större utsträckning fokusera på den klassiska marknadsföringen; att affischera på stan. Att vara på ställen som gator, torg, bibliotek, på platser som man går förbi till vardags, kan ge god effekt. Men också uppsökande arbete, att hitta unga på ett aktivt sätt - visa upp mer på skolor och kommunala verksamheter än vad Tamam redan gör. Det kan ofta ta väldigt lång tid för kommuner att få nyanlända familjer och barn helt inne i samhället. Där skulle Tamam kunna komma in, genom att socialtjänst och kommunen berättar om föreningen - att det finns föreningar som Tamam.

Det nämns att det finns en betydelse också i att besöka samma grupper flera gånger, för att de nya personerna ska kunna bli ordentligt introducerade, se vilka Tamam är, lära känna dem och därmed bli mer bekväma. Det kan också vara viktigt att visa sig mer ute i områden där icke-vita personer och nyanlända befinner sig. Samt kunna ha kontinuitet i att skapa meningsfullhet för nyanlända och icke-vita personer. Fler fysiska platser där Tamam alltid kan finnas skulle kunna vara ett mål också.

”Första tanken är att identifiera de första orsakerna till varför man inte är med i föreningslivet. Approacha dem på olika sätt. Kan vara att man inte är tillåten hemifrån, eller inte känner till föreningen.”

Deltagande medarbetare.

Som avslutning på workshopen diskuterades hur ett projekt, om vi idag hade skapat ett helt nytt, skulle sett ut enligt varje medarbetare. Några idéer som kom var att det skulle handla om HBTQIA+-personer, antirasism eller aktiviteter för specifika grupper, som tjejer och icke-binära. Ett annat förslag är att skapa ett projekt för personer som är eller har varit på flykt, och att vara med i kedjan av välkommandet av nyanlända. Som ett ankomstarbete där man kan visa upp våra aktiviteter, och finnas där direkt vid starten. Det finns till exempel barnverksamheter för nyanlända i vissa kommuner, vilka Tamam skulle kunna kroka arm med eller försöka komma in i också.

Fortsättningsvis föreslås det att ha en projektmedarbetare som har möjlighet att jobba med någon form av fritidsverksamhet, som håller igång under en längre tid. Det skulle kunna starta som ett projekt för att sedan utvecklas till en kontinuerlig verksamhet, som en egen fritidsgård, dit alla ungdomar är välkomna.

Sammanfattning: Workshops

Sammanfattningsvis uttrycker deltagarna i första workshopen en mycket positiv syn på föreningen Tamam, särskilt när det gäller årsmötenas inkluderande och informativa upplägg. Förbättringsförslag som nämns inkluderar att göra information mer tillgänglig för ungdomar som inte pratar svenska, genom att erbjuda översättningar till språk som arabiska, dari och persiska, samt att använda sociala medier mer effektivt. Dessutom diskuterades behovet av att skapa aktiviteter som är mer tilltalande för tjejer, såsom tjejkvällar och utflykter, samt att arbeta för att öka tjejers deltagande i blandade aktiviteter. Andra förslag inkluderar att testa delat ledarskap för att underlätta ansvarsfördelningen inom organisationen.

I den andra workshopen diskuterades hur Tamams styrelser kan bli mer aktiva och skapa fler aktiviteter för medlemmarna. Positiva aspekter av Tamam inkluderar vårt arbete för en roligare fritid för unga, främjande av viktiga frågor

samt hjälp med socialt nätverkande. Utmaningar som nämndes var ekonomiska begränsningar, behovet av fler medlemmar, och att fler tjejer bör engageras i aktiviteter. Förslag för att nå fler unga inkluderade digitala möten, kontinuerliga aktiviteter, och bättre anpassning av kommunikationen för dem som är nya i Sverige.

I den tredje workshopen betonade deltagarna att Tamam är duktiga på att lyssna på ungdomar, anpassa sina aktiviteter efter deras önskemål, och skapa en plattform där unga kan uttrycka sig och känna sig hörda. Det blandas seriösa samtal om viktiga frågor som mänskliga rättigheter med roliga, prestationsfria aktiviteter.

Utmaningarna som togs upp inkluderar svårigheter med att skapa ett långsiktigt engagemang hos unga och att få dem att känna sig trygga och bekväma med Tamams personal. Det är även en utmaning att få unga att ta ledarroller eller engagera sig i styrelsearbete. Ekonomiska begränsningar och brist på resurser gör det svårt för Tamam att växa och sprida sitt budskap. För att nå ut till fler unga diskuterades vikten av att synas mer i offentliga miljöer. Uppsökande arbete, såsom att besöka språkförberedande klasser och kommunala verksamheter där nyanlända vistas, ansågs viktigt för att introducera nya personer till Tamam. När det gällde behov av arbetssätt framåt diskuterades olika idéer, såsom fler projekt inriktade på HBTQIA+-personer, antirasism, och aktiviteter specifikt för tjejer och icke-binära.

Inom alla dessa olika områden som diskuterades på våra workshops, ser vi att mycket som uttrycks också går att hitta i intervjuerna och enkäten. Vad vi främst tar med oss härifrån är att erbjuda fler översättningar till olika språk som vi vet att många medlemmar talar, att öka vår närvaro på sociala medier på olika sätt, använda oss mer av digitala möten för att nå fler, samt att besöka fler andra typer av platser där unga befinner sig och arbeta mer för att inkludera tjejer.

5. Framgångsfaktorer och utmaningar

Framgångsfaktorer

Genom kartläggningen har vi sett att Tamam bidrar till att unga som är nya i Sverige minskar sin sociala isolering, träffar nya vänner och skapar ett större nätverk. På Tamam kan man fokusera på att ha roligt, och att bara få vara sig själv. Sammanhanget har förbättrat medlemmarnas psykiska och fysiska hälsa, de har påverkats positivt på många sätt. Flera har fått ökat självförtroende och självkänsla.

Tamam har inspirerat unga som är nya i Sverige till att ta ledarroller, och till att vara med och påverka sin och andra ungas fritid. Flera har fått en starkare självkänsla och ett högre självförtroende. Tamam blev det sammanhang som många nyanlända unga annars inte skulle ha fått, precis vid de tidpunkter då de behövde ett sammanhang som mest. Dessutom, hela poängen med Tamams verksamhet, att låta unga få bestämma över och påverka sin egen fritid, kan vi se på många sätt att vi har lyckats med.

Utmaningar

En framträdande utmaning är att det kan vara svårt att få reda på att Tamam finns och att nå ut till fler unga i Sverige, därigenom öka möjligheten för fler att delta och öka antalet medlemmar.

Kartläggningen visar att Tamams verksamhet till stor del domineras av killar, både när det gäller de som har svarat på enkäten och utifrån vad som lyfts i intervjuer och workshops. Det framgår också att många av aktiviteterna är dominerade av killar, vilket kan leda till att tjejer och icke-binära upplever det som obekvämt att delta. Detta belyser ett behov av att skapa fler aktiviteter och utrymmen som känns inkluderande och välkomnande för tjejer och icke-binära.

Genom Tamam träffar lyfter medlemmar att de framförallt träffar andra personer med erfarenhet av att vara ny i Sverige. Flera personer lyfter att det är svårt att lära känna unga personer med svensk bakgrund och bli inkluderade i kompisgrupper som inte delar liknande erfarenheter. Flera upplever att det beror på fördomar och/eller att det är svårt när man har olika modersmål och erfarenheter. Detta hade Tamam kunnat arbeta mer med.

Lokala förutsättningar och behov

Mindre orter

Generellt: fokus på att etablera oss på nya platser/besöka fler boenden och förberedelseklasser

Tranås:

- Utmaning: Svårt att få fler att ta ledande ansvarsroller i föreningen.
- Behov och önskemål: Behov av att stärka närvaron genom fler ledare och besöka Migrationsverkets boenden och förberedelseklasser för att nå ut till fler och etablera Tamam på nya platser.

Mariestad:

- Utmaning: Få ungdomar har tid för engagemang utöver skola och jobb. Få tillgängliga resurser i kommunen för ungdomsföreningar och organisationer, som har minskat i kommunen.
- Behov och önskemål: Större intresse för att besöka större städer, fler arrangerade aktiviteter, samt möjlighet att träffa nya personer och bredda sociala nätverk.

Större orter

Generellt: Satsa mer på att öka engagemanget hos medlemmarna, samt mer inkluderande aktiviteter (främst tjejer och icke-binära).

Stockholm:

- Utmaning: Svårt att motivera fler medlemmar att ta på sig ledande roller inom föreningen.
- Behov och önskemål: Mer uppsökande arbete gentemot tjejer och fler aktiviteter som fokuserar på läxhjälp, utbildning, språk och jobb.

Göteborg:

- Utmaning: Begränsat antal aktiviteter och få engagerade medlemmar som tar ledarroller.
- Behov och önskemål: Större utbud av aktiviteter, särskilt sportaktiviteter, samt ökat intresse för föreningslivet. Medlemmarna efterfrågar mer praktiska och interaktiva aktiviteter för att utveckla ledarskap.

Malmö:

- Behov och önskemål: Fler och bättre möjligheter för tjejer att delta på aktiviteter, antingen själva eller ihop med killar.

Lund:

- Utmaning: Språkskillnader, och att många unga inte känner till föreningslivet - informationen och marknadsföringen nås inte alltid ut tillräckligt.
- Behov och önskemål: Att på något sätt utöka språken i marknadsföringen och under träffar/aktiviteter, och inte bara använda sig av svenska och engelska. Detta för att det finns många unga som inte vågar eller vill delta på grund av bristande kunskaper i svenska eller engelska.

Uppsala:

- Utmaning: En del ungdomar har antingen inte viljan att delta i aktiviteter, eller ha en plats att befinna sig på för sina fritidsaktiviteter.
- Behov och önskemål: En egen lokal för just Tamas aktiviteter och träffar. Workshops om eller hjälp för sådant som hör till livet, exempelvis psykisk hälsa och jobbsök, samt att mer tydliggöra framtida uppdrag att söka.

6. Sammanfattning: Förslag på verksamhetsutveckling och fokusområden

I denna del går vi kort igenom projektets syfte och sammanfattar sedan resultaten som tagits fram i kartläggningen och förslag på verksamhetsutveckling framåt.

Projektets mål var att kartlägga framgångsfaktorer och förutsättningar samt att ta vara på erfarenheter, idéer och kunskaper hos aktiva i Tamam med egna erfarenheter av migration för att utveckla verksamheter riktade till nyanlända unga mellan 13-25 år. Genom att kartlägga Tamams tidigare verksamheter, genomföra en enkät, intervju medlemmar samt hålla workshops med förtroendevalda, medlemmar och anställda på Tamams kansli, har vi identifierat tre huvudsakliga utmaningar som unga nyanlända möter i Sverige, framgångsfaktorer inom Tamam, samt framtida behov på både lokal och nationell nivå. Vi ser att det finns stor betydelse och behov av att fortsätta med samt utveckla våra aktiviteter, samt öka utbudet, för att kunna nå ännu fler unga i Sverige.

Kartläggningen lyfter fram tre huvudsakliga utmaningar som unga nyanlända möter i Sverige:

1. Svårigheter att hitta sociala sammanhang och känna sig inkluderade i etablerade miljöer, ofta på grund av osäkerhet kring språket.
2. Svårighet att skapa relationer med personer som redan är etablerade i Sverige.
3. Erfarenheter av att bli bemötta med fördomar och negativa beteenden.

Framgångsfaktorer med fokus på lokal verksamhet

1. Minskad social isolering, skapa långsiktiga vänskapsrelationer och utöka sitt sociala nätverk
2. Ökat intresse för föreningslivet efter att ha deltagit i Tamam
3. Möjlighet att träna på svenska, utvecklas som person och i sitt ledarskap
4. Skaffa erfarenheter för framtiden.
5. Möjlighet att påverka genom föreningen, känna sig sedd och hörd/uppskattad

Resultaten visar också att tidig kontakt med föreningslivet och Tamam har hjälpt till att minska social isolering samt öka deltagarnas fysiska och psykiska hälsa. Deltagarna får möjligheter att träna svenska, utvecklas personligt och i sitt ledarskap, utöka sina sociala nätverk samt skaffa värdefulla erfarenheter inför

framtiden. Kontinuerliga aktiviteter där unga har stort inflytande på aktiviteten lyfts fram som viktiga för att skapa trygghet, delaktighet och enklare för nya medlemmar att börja delta. Denna typ av arbete har visat sig vara effektiv genom att öka självkänslan och självförtroendet hos deltagarna.

Behov och lokala förutsättningar

Det vi framförallt kan se är att lokalföreningarna är behov av fler unga som har tid och intresse att engagera sig i ledarroller. Satsa mer på att öka engagemanget hos medlemmarna, samt mer inkluderande aktiviteter (främst tjejer och icke-binära) och att etablera oss på nya platser/besöka fler boenden och förberedelseklasser.

1. I Göteborg, Stockholm, Mariestad och Tranås finns behov av fler ledare, unga som har möjlighet att engagera sig, planera och hålla fler kontinuerliga aktiviteter.
2. Framförallt i Lund och Stockholm efterfrågas bättre förutsättningar för tjejer att delta i Tamam.

Behov på nationell nivå

1. Fokusera på mer kommunikation och marknadsföring med enklare språk och översättningar, digitalt och fysiskt.
2. Uppsökande arbete: finnas på fler platser och inleda samarbeten med aktörer där unga som är nya i Sverige befinner sig.
3. Öka förutsättningarna för tjejer att delta och engagera sig i Tamam
4. Öka förutsättningarna för unga med olika bakgrund att lära känna varandra för att bryta fördomar och utöka sina sociala nätverk.
5. Fler aktiviteter som fokuserar på läxhjälp, arbete, utbildning och körkort, det vill säga aktiviteter för att utveckla färdigheter för framtiden, samt om psykisk hälsa och rättigheter.
6. Arbeta för att göra det enklare och mer attraktivt för unga att ta sig an uppdrag som ledare eller förtroendevald i Tamam.

Det främsta behovet utifrån kartläggningen är att göra Tamam mer tillgängligt för unga som är nya i Sverige. Det är tydligt att medlemmar fått kännedom om Tamam framförallt genom vänner eller familj, vilket är en positiv sak i sig, men desto färre har fått information om Tamam och liknande organisationer via skolan, mottagande-instanser eller socialtjänsten.

Aktivitetserna liksom Tamams engagerade medlemmar domineras av killar. Det lyftes både av intervjupersoner som identifierar sig som tjejer, liksom som killar, att tjejer upplever större hinder att delta i föreningslivet och Tamam. Generellt i kartläggningen och särskilt för tjejer framkom den relationsskapande aspekten

och god kännedom om föreningen som en förutsättning för många att faktiskt börja delta på aktiviteter.

I kartläggningen återkom förslag på hur Tamam kan möta dessa utmaningar: Tamam utökar sin uppsökande verksamhet och närvarar på relevanta platser kontinuerligt för att bygga relationer och förtroende. Liksom att arbeta än mer för jämställda förutsättningar att delta genom att särskilt fokusera på uppsökande arbete gentemot tjejer och separatistiska tjej-aktiviteter.

Det finns ett behov av fler engagerade personer som kan hjälpa till att nå unga som är nya i Sverige, såsom Migrationsverkets boenden och förberedelseklasser samt att vara ledare för aktiviteter. Lokala samarbeten och fler volontärer med kunskap om dessa områden kan hjälpa Tamam att skapa fler möjligheter för nyanlända unga att delta i meningsfulla aktiviteter och bygga sina nätverk.

Gällande ledarskap och att få fler medlemmar och ungdomar att engagera sig som ledare på orter där Tamam har verksamhet, ser vi ett behov av att förenkla processen för de intresserade, men också kanske de mindre intresserade. Exempel på detta skulle kunna vara att hålla i fler, mer gedigna ledarskapsutbildningar och workshops. Vi kan till exempel utveckla vårt arbete med en mer tydlig och motiverande utbildning, och stöd för nya ledare, samt möjligheter att påverka aktivitetsplaneringen. Tamam kan utveckla en "engagemangstrappa" för att tydligt visa på vilka sätt en kan engagera sig och arbeta i Tamam. Dessutom kan vi fokusera på att skapa en välkomnande och inkluderande miljö där nuvarande medlemmar uppmuntrar och stöder potentiella ledare, samt lyfta fram framgångshistorier och positiva effekter av ledarskap.

Ett annat viktigt område som framkom kartläggningen är att säkerställa att Tamam har tillgång till lokaler på de orter där verksamheten finns. Detta ger en stabil grund för kontinuerliga aktiviteter och gör det lättare för ungdomar att hitta och engagera sig i organisationen. Lokalerna kan fungera som trygga mötesplatser där unga kan bygga vänskapsband och stärka sin sociala gemenskap.

Den upplevda svårigheten att lära känna unga som är födda i Sverige eller har en svensk bakgrund ser vi även behov av att arbeta mer med framåt. Utifrån vad intervjupersonerna berättar om att hitta vänner som inte har samma erfarenhet eller bakgrund som dem, som har fötts och vuxit upp i Sverige, skulle en möjlig utveckling av verksamheten vara att skapa just ett sådant sammanhang. Exempelvis att utöka vårt vänskaps- och språkcafé, större event eller liknande verksamhet/projekt där unga med erfarenhet av att vara nya i Sverige kan träffa andra unga som de annars kanske inte hade haft möjlighet att lära känna i sin vardag.

Arbetet framåt

Med lärdomarna från kartläggningen kommer Tamam att fortsätta arbeta genom att söka projekt i liknande former, utifrån nya förslag, för att utveckla verksamheten. Vi kommer även att implementera dessa lärdomar internt som vägledning i verksamhetsutvecklingen. Material, metoder och lärdomar kommer därmed att leva vidare och fortsätta användas inom Tamam samt vidareutvecklas i andra projekt, exempelvis genom årliga interna spridningsinsatser (såsom workshops, föreläsningar).

Vi tar även med oss värdet av att lägga tid och resurser på att samla in medlemmarnas erfarenheter, åsikter och önskemål. Utifrån projektets utförande kommer vi vidare se hur vi kan använda till exempel enkäten och intervjuformatet för att årligen ta in medlemmarnas perspektiv. Som man kan läsa i vår ansökan till detta projekt och förstudie uttrycker vi även att samtliga material som vi har tagit fram och producerat i projektet kommer dels att spridas internt till alla anställda på Tamam, och dels till Tamams riksstyrelse samt lokalföreningarna med deras respektive styrelser. Dessutom kommer volontärer och praktikanter som deltar i Tamams arbete att få en inblick i detta projekts metoder, resultat och erfarenheter.

Slutligen hoppas vi att kartläggningen kan inspirera andra organisationer till liknande projekt eller arbete. Vi tror och hoppas att kunskaperna i denna kartläggning kan vara behjälpliga och användbara i organisationer eller myndigheter som arbetar med och mot målgruppen unga som är nya i Sverige.

7. Bilagor

Bilaga 1

6.1. Samtyckesblankett

Jag samtycker till att delta i projektet.

Jag har fått hela projektet förklarat för mig och jag har läst informationsbladet om projektet. Jag förstår att mitt deltagande endast kommer att användas för kartläggningens syften och att jag när som helst kan avbryta mitt deltagande.

1. Jag samtycker till att delta i studien
2. Jag samtycker till att intervjun blir inspelad (raderas sedan)
3. Jag samtycker till användningen av avidentifierade citat till studien

För och efternamn:

Signatur:

Datum:

Bilaga 2

Informationsblankett

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Tamam är en organisation som arbetar för att främja inkludering och delaktighet för unga i det svenska samhället. Just nu genomför vi ett projekt där vi kartlägger erfarenheter och idéer hos unga som är engagerade inom Tamam eller en annan förening. Genom enkäter och intervjuer undersöker vi hur Tamam kan förbättra verksamheter och inkludering för unga som har erfarenhet av att vara ny i Sverige. Målet är att bidra till en förbättrad livssituation och hälsa, sänka trösklarna in i det svenska samhället och föreningslivet samt skapa bättre förutsättningar för lokala gemenskaper.

Om du samtycker till att delta i denna studie kommer vi att be dig delta i en intervju och den bör ta cirka 1-2 timmar. Ditt deltagande är frivilligt och om du inte längre vill delta i undersökningen efter intervjun har du rätt att när som helst dra dig ur utan närmare förklaring. Då raderar vi den information du lämnat. Under intervjun kan du alltid välja att inte svara på en fråga eller avbryta intervjun.

All information du delar kommer att vara aidentifierad och konfidentiell. Det gäller både dina personuppgifter, samt informationen du delger/delar med dig av i intervjun, från namn och ålder till informationen du ger oss. Den kommer endast att vara tillgänglig för projektteamet och kommer enbart att användas för projektet. Ingen tredje part kommer att ha tillgång till informationen.

Intervjuerna kommer att spelas in via ljudinspelning och alla inspelningar kommer att raderas när de har transkriberats, blivit aidentifierats och projektet tagit slut 31 augusti 2024.

Om du samtycker till att delta i denna studieforskning kommer du att bli ombedd att underteckna ett samtyckesformulär som kommer att fyllas i separat. Samtyckesformuläret kommer inte att användas för att identifiera dig utan kommer bara delas inom projektgruppen och raderas vid projektets slut. Projektet finansieras av Europeiska Unionen genom Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF).

Vid frågor vänligen kontakta:

Alice Hertzberg på alice.hertzberg@tamam.se eller 076-0344293

Andrea Fröberg Haddad på andrea.froberg_haddad@tamam.se eller 076-009345

Bilaga 3

Period	Projekt	Geografi	Målgrupp	Syfte och aktiviteter
2018	Fokus segregation (DELMOS)	Tranås, Dalby, Genarp och Veberöd.	Unga	Projektet undersökte ungas delaktighet och villkor på mindre orter
2018-2019	TIA projekt Utflyktsgrupper	Stockholm	Asylsökande 18-25 år	Projektet organiserade utflyktsgrupper för unga asylsökande, med syftet att skapa sociala mötesplatser och förbättra deras psykiska välbefinnande.
2018-2021	Start up (MUCF)	Lund Göteborg, Uppsala, Mariestad och Tranås.	13-25 år, Unga med erfarenhet av att vara nyanländ. Särskilt fokus på unga tjejer.	Stärka ungas självkänsla, ledarskap och handlingsutrymme. Ungdomsledare ledare som fullgjort workshops- 15st Total antal aktiviteter som arrangerats av den primära målgruppen: 17st. Deltagare ca 13 per aktivitet.
2021	Start up Uppsala (Region Uppsala)	Uppsala	Unga nyanlända 13-25 år	att stärka ungas organisering och öka ungas delaktighet i samhälle genom att ge unga i brist på meningsfulla fritidsaktiviteter och gemenskaper, kunskap om och stöd till, att starta upp egna lokala aktiviteter för sig själva och andra unga. Två aktivitetsgrupper startades: en separatistisk för tjejer och en för unga med blandad könstillhörighet
2019-2022	Rättvis organisering (MUCF)	Nationellt	Makthavare, aktörer inom ungas fritid	Synliggöra utsattheten för och konsekvenser av rasism i det unga föreningslivet.
2020-2023	Internt antirasistiskt arbete (MUCF)	Nationellt	Tamams kansli, förtroendevalda och medlemmar	Syfte att ta fram nationell handlingsplan för internt antirasistiskt arbete för att vi vill stärka Tamams kapacitet att driva antirasistiskt arbete och påverka andra organisationer. Kartläggning med intervjuer/enkät, föreläsningar/workshops, konferens och metodboken "Rättvis organisering"
2021-2024	Takeover: Makt över din hemort! (MUCF)	Genarp, Lunds kommun	Unga 13-25 år som bor i Genarp, fokuserad målgrupp är tjejer och icke-binära.	Skapa social gemenskap och aktiviteter för unga genom att "ta över" platser, skapa kontinuerliga aktiviteter med unga ledare. Öka inflytande genom påverkansarbete gentemot och samarbete med makthavare/beslutsfattare i kommunen.
2022-2	Start up Väst	Västra	Unga mellan	Stärka ungas inflytande, ledarskap och

025	(MUCF)	Götaland (fokus Mariestad och Ale kommun)	15-22 år	känsla av social inkludering samt tillgång till föreningslivet.
2022-2 025	Tamam Luna (Allmänna arvsfonden)	Malmö med omnejd	13-19 år som identifierar sig som HBTQIA+ eller funderar över sin sexualitet eller könsidentitet och är BIPOC.	Skapa en tryggare mötesplats och sänka trösklarna till organisering/föreningslivet
2022-2 025	Snacka antirasism (MUCF)	Malmö & Lund	Elever på högstadium och gymnasium, lärare	Syftet är att genom workshops och dialog lära oss mer om hur rasismen tar sig uttryck i skolan och samhället i stort samt hur vi kan agera och organisera oss antirasistiskt.

Bilaga 4

2022	Aktiviteter	Medlemmar 6-25 år	2023	Aktiviteter	Medlemmar 6-25 år
Lund	Läxhjälp Simning för tjejer och icke-binära Inomhusfotboll Volleyboll Tamam Café	493		Läxhjälp Simning för tjejer och icke-binära Inomhusfotboll Volleyboll Tamam Café Aktivitetsgrupp för tjejer	525
Malmö	Inomhusfotboll Lovaktiviteter (bl a bio och Tosselilla Sommarland)	182		Inomhusfotboll Enstaka aktiviteter: Gokart, Hylliebadet, kick-off för futsalgruppen.	143
Göteborg	Vänkskapscafé Utflykter: Skridskoåkning, bad, bio, bowling och Jul på Liseberg.	87		Vänkskapscafé Utflykter: Halloween och Jul på Liseberg, bio och beachvolleyboll.	114
Mariestad	Inomhusfotboll och deltagande i fotbollsturnering Utflykt: Besök på Liseberg.	77		Inomhusfotboll Volleyboll under sommaren	78
Stockholm	Simning för tjejer och icke-binära Enstaka aktiviteter: biljard, bowling och fotboll.	117		Simning för tjejer och icke-binära Badminton Besök på Gröna Lund	154
Uppsala	Aktivitetsgrupp för tjejer Inomhusfotboll Volleyboll och turnering	77		Aktivitetsgrupp för tjejer Inomhusfotboll Volleyboll	96
Tranås	Inomhusfotboll	83		Inomhusfotboll Aktivitetsgrupp för tjejer som pausades under året på grund av ledarbrist	80

